UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

…quiſitus denegauerit ducere l. ita ſtipulatus …de in fi.ff.de uerb.oblig.§.pœnæ inſtitu.de le…to §.fi.cum ibi not.inſtit.de uerb.obliga.ſed …paret, Petrum unquam fuiſſe requiſitum, nec …denegauiſſe, ſeu noluiſſe ducere, ergo &c. …obſtat tertium, ꝙ permiſſum fuit vxori inſti…enare &c. quia rn̄detur primo † fuiſſe per…de hæreditate, & ſic vniuerſaliter diſpone…uiuos, & in ultima uoluntate iuxta l. 1. & p …ff.de hæred. uel actio. uend.l. hæreditas ff.de …& l.hæreditas ff.de petit.hære.non autem de …ſingularibus, & particularibus particulariter. …do dico, † ꝙ ex quo D.Catherina fuit graua…fideicommiſſum reſtituere Petro, ipſa tenetᷣ …ns reſeruare quartam partem totius hæredi…ſi Petro, non obſtante, ꝙ habuerit licentiam …: qm̄ ne fideicommiſſum fuerit fruſtrato…m, dicendum eſt illam teneri ad reſeruan…am partem totius hæreditatis per textum …ontra rogatus, & in corpore vnde ſumitur …o. & ideò non potuit ipſa alienare bona in…di fideicommiſſi gratia, bona fides.n.ineſ… huic licentia ut in l.Titius cum ibi no.per …ſ.ad Treb. Quinimò ſi ipſa aliquid aliena… aliud fuerit in locum eius ſubrogatum, id …ur fideicommiſſo ſubiectum adeò, ꝙ omne, …repenitur, & ſupererit de hæreditate, dicetur …commiſſo ſubiectum l.imperator in fin. cum l. …ff.de leg.2. & ad minus quarta pars, ut ſupra: …in d c.1.de feu.non hab.propr.nat.ubi licē …enando feudum in totum non extinguit, …ouet naturam feudi, ut ibi hr̄, ita ēt in caſū …icamus. Et ideò infertur, ꝙ ſi D. Catherina …nt uſa bona fide, & animo interuertendi fi…miſſi alienauerit, uel aliquid tale factam p̄…hoc non debet nocere Petro fideicommiſſa…m ipſe conſequi debeat omne id, quod in hæ…e reperietur, ut in d.l.Titius, & ibi gl.& alij, & …uth.contra rogatus: Propterea poſſet cogi d. …therina cauere cum fideiuſſore de conſeruan…nis, ut in d.l.Titius, & in d. auth. contra roga…arg.l.cum.archimedoram cum ſimilib. C. ut …lega. † Nec ſufficit in caſu noſtro ad exclu…um Petrum, ꝙ ipſa D. Catherina fecerit teſta…m, uel facere uelit, niſi teſtm̄ illud ſit ſolenne, …effectum habuerit, ut quia hæres inſtitutus hæ…rem adiuerit, & capax fuerit, ut in d. l. 1. in …ff.de ſuis, & legit.hæred.& inſtit. de hæred. ab …in princ.& in d.l.inteſtatus: Incertū ergo eſt, …ditio appoſita in teſtō ſit defectiua, uel extin… ideò ſtante hoc dubio, ex quo poſſibile eſt, ꝙ …s fideicommiſſo in perſona Petri, pōt peti, …therina ſatiſdet de conſeruandis bonis, & …bona fide, q̄uis ſibi data fuerit poteſtas alie…er iura præallegata, & argō l.iubemus C. ad …anū. Et hæc pro nunc ſufficiant. Laus Deo.

SVMMARIVM.

…ba, & caſu quo, & tunc, & eo caſu in ſubſtitutionibus …mportent.

…re, ſeu decedere non dicuntur, qui non naſcuntur.

…tio facta in caſu mortis unius iam nati, & plurium na…rum, qui eſſent hæredes inſtituti, locum non habet, ſi il…turi nati non eſſent.

…on dicuntur non nati.

…tio facta in caſu mortis plurium poſthumorum locum …bet, uno tantum poſthumo nato, & moriente: Declara. …num.37. quando ageretur de excluſione matris, & perſo… magis dilecta propter minus dilectam.

…tio in legatis, & fideicommiſſis particularibus facta …preſſè in uno caſu ad alium non extenditur, licet in vni… uerſitate hæreditatis ſecus ſit; Contra nu.40.

7 *Subſtitutio facta Titio, ſi uiuo teſtatore decedat, locum non habet, ſi eo mortuo nondum adita hæreditate decedat.*

8 *Subſtitutionem factam expreſſè in uno caſu ad alium etiam ſimilem, & rationem eandem, uel maiorem habentem non poſſe trahi plurimi doctores uoluerunt, pluraque iura hoc probare videntur num.9*

10 *Subſtitutio fideicommiſſaria debet ſpecificè verificari in caſu, uel conditione expreſſa, & non ad alium trahi: Secus eſt in vulgari ſubſtitutione, & quare.*

11 *Subſtitutionem factam, & reſtrictam ad unum caſum verificari in alio ſimili, imò ad caſum quoad uerba oppoſitum, ſed quoad effectum ſimilem extendi multa iura probant.*

12 *L.fin.C.de poſthu.hæred.inſtit. Et l.commodiſſimè ff.de libe.& poſthu.concordantur, & declarantur.*

13 *Extenſio fit in teſtamentis, & ſubſtitutionibus ad caſum omiſſum, ubicunque conſtat teſtatorem de caſu omiſſo idem fuiſſe diſpoſiturum, ſi interrogatus fuiſſet.*

14 *Subſtitutio facta ſub pluribus conditionibus copulatiuè locum habet, conditionibus omnibus adimpletis.*

15 *Subſtitutio facta Titio, ſi Titius, & deſcendentes omnes maſculi ſui deceſſerint, & defecerint, ita quòd nullus extet, uel extare poſſit, locum habet Titio tantum moriente, & nullis alijs ex eo deſcendentibus natis.*

16 *Vniuerſalis oratio pluraliter concepta in uno tantum quandoque verificatur, & locum habet.*

17 *Hæc uerba ita quòd declarant, & determinant præcedentia.*

18 *Deficere, & decedere in ſubſtitutionibus ad quos referatur.*

19 *Maſculinitati, familiæ, & agnationi quando teſtator prouidere uoluiſſe cenſeatur.*

20 *Subſtitutio fideicommiſſaria facta in vno caſu, & ſub una conditione etiam in alio caſu, in quo effectus idem ſequeretur, locum habere poteſt.*

21 *Conditio neceſſaria ad effectum actus maximè in ſubſtitutione dupliciter poteſt conſiderari.*

22 *Fideicommiſſum ex prohibitione alienationis quando inducatᷣ.*

23 *Excludens magis dilectos, & teſtatori proximiores ex illius diſpoſitione multò magis remotiores, minusq́; dilectos excludit.*

24 *Verbū deſcēdentes eſt collectiuū pluriū graduū, & perſonarū.*

25 *Vocati per nomen collectiuum quomodo, & quando, & quo ordine admittantur.*

26 *Excluſo per ſententiam, aut aliter vno ex uocatis per nomen collectiuum, admittitur ſequens in gradu.*

27 *Subſtitutio fideicommiſſaria quando facta eſt alicui ſimpliciter per verbū ſubſtituo, non ipſe, ſed hæredes ſui grauati cenſentᷣ.*

28 *Hæres grauatus, de reſtituendo qua actione ad reſtituendum bona reſtitutioni ſubiecta poſſit conueniri.*

29 *Sententia lata in poſſeſſorio non nocet agenti petitorio etiam inter eaſdem perſonas, & nu.48.*

30 *Subſtitutus ſubſtituti, primo ſubſtituto deficiente, dicitur ſubſtitutus primi inſtituti.*

31 *Extenſio in ſubſtitutionibus uitandi abſurdi cauſa quandoque fit, & quandoq; non, & num.37.*

32 *In Subſtitutione fideicommiſſaria uocati in ea admittuntur, ēt ſi aliquis caſus illius expreſſus non euenerit: fitq; extenſio ad caſum etiam diuerſum, modo eundem effectum importet.*

33 *Subſtitutio vulgaris in uno caſu expreſſa ad aliū regulariter extenditur.*

34 *Fideicommiſſariam fuiſſe ſubſtitutionē, quomodo cognoſcatur.*

35 *Subſtitutio facta per uerbum commune cum diſtributione temporis quando fideicommiſſum contineat.*

36 *Subſtōnem factā expreſſè in uno caſu ad aliū extēdi remiſſiuè.*

37 *Io. Andr. in addit. Spec. in tit. de teſta. in §. in primis in addi. magna in 3.q.*
Oldr. in conſi. 142. factum tale eſt. } *declarātur.*
Pa. Caſ. in cōſ. 14. alias 220. uiſis, & cōſideratis l.1. }

38 *Vulgaris expreſſa pupillarem tacitam non continet ad matris excluſionem, neque tunc de caſu ad caſum extenditur.*

39 *Compendioſa facta filio impuberi per uerbum cōmune, matre*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

in medio exiſtente, pupillarem non continet, ſed omni tempore dicitur fideicommiſſaria.

40 *L. pater ſeuerinam in prin. ff. de cond. & demonſt. declaratur.*

41 *Sententia, ſiue res iudicata contra unum ex hæredibus, ſeu fideicommiſſarijs lata alij heredi, ſeu fideicommiſſario, qui eſſet de comprehenſis in teſtõ, & ex eadem cauſa iure proprio ageret, non nocet: & quomodo hoc ſit verum, declaratur.*

41 *Exceptio rei iudicatæ contra unum ut alteri quoq; obſit, quid requiratur.*

43 *Sententia ſuper re plures æquè principaliter tangente lata cõtra unum agentem quando alijs quoq; noceat, & quando nõ.*

44 *Sententia contra illum, qui eſt hæres purè, lata non nocet cohæredi ſub conditione.*

45 *L. ex contractu ff. de re iud. declaratur.*

46 *Sententia cõtra hæredem, uel unum ex legatarijs, aut fideicommiſſarijs lata qñ alijs ſubſtitutis, & fideicommiſſarijs noceat.*

47 *Alex. in l. ſæpe col. 9. verſi. item ex his infertur ff. de re iudic. declaratur.*

49 *Scientia quæ, & quando requiratur ad hoc, ut ſententia cõtra unum lata alteri tertio noceat, & nu. 51. & 52.*

50 *Scientia alicuius de re aliqua non probatur per publicam uocem, & famam de re illa.*

52 *Sciẽtia ſimplex abſq; intimatione, & notificatione qñ nõ obſit.*

EPITOME.

SVbſtitutio facta per hæc uerba, & caſu, quo Titius, & eius deſcendentes inſtituti, & ſubſtituti oẽs deficerẽt, & decederẽt, ita ꝙ nullus extet, vel extare poſſit, tũc & eo caſu, & nõ primo, nec ante, uel aliter maiores natu deſcẽdẽtes ex Alberto ſubſtituti dicant̃, locũ hẽt ẽt deſcẽdẽtes ꝑdictis non natis.

Sñia lata ꝯ unũ ex hæredib. ſeu fideicõmiſſarijs alteri cohæredi, ſeu fideicõmiſſario nõ nocet, quin ipſe ꝯtra eaſdem ꝑſonas ex eadem cã agere poſſit, etiã ſi ſimpliciter, & extraiudicialiter tm̃ litẽ motã ſciuerit, & qũo ſciẽtia hoc in caſu ꝑiudicare poſſit.

CONSILIVM CII.

IN caſu ad me tranſmiſſo, uiſo teſtõ Ioannis de Bardis, & cõſideratis quibuſdã, quæ iudicia inter D. Iacobum ex una, & inter filias dñi Angeli hæredis inſtituti ex altera agitata concernunt, ſuper tribus eſſe principaliter inſiſtendum arbitror, quorum primum eſt, utrum comes Albertus iunior, qui eſt de deſcendentib. maſculis Alberti antiquioris, & in quo oẽs qualitates in teſtõ requiſitæ concurrunt, ex ſubſtõne ſecundo loco facta ad bona immobilia, de quib. in dicto teſtõ, admitti poſſit, excluſis filiabus d. D. Angeli. Secũdum eſt, ꝓſuppoſito illum poſſe admitti, an ex ſñijs ꝯ D. Iacobum latis, q̃ in rem iudicatam tranſiuerunt, excludat̃. Tertium eſt, ꝓſuppoſito, comitẽ Albertum habuiſſe notitiã de iudicio, & de dictis ſñijs, utrum hmõi ſcientia ipſi ꝑiudicauerit: & q̃ ſcientia fuerit neceſſaria ad excludendum illum à ꝑſenti iudicio, & in quo ꝑiudicare potuerit. ¶ Ad primum redeundo, ſuper quo maior ꝑſentis ꝯſultationis difficultas ꝯſiſtere vr̃, ꝙ præfatus comes Albertus ex ſubſtõne ſecundo loco facta admitti nequeat, põt ex plurib. demonſtrari, primo, quia non euenit caſus ſubſtõnis, ſub quo maiores natu maſculi deſcendentes ex Alberto dño de Auernio uocati fuerunt, cum dicta ſubſtõ ſit per hæc uerba facta, & caſu, quo d. Angelus hæres primo loco inſtitutus, & eius deſcendentes, ut ſupra, uocati, & inſtituti, & ſubſtituti oẽs deficerent, & decederent, ita ꝙ nullus ex eis extet, uel extare poſſit, tunc & eo caſu, & non primo, nec
1 ante, uel aliter &c. † q̃ uerba & caſu, quo &c. & illa
tunc & eo caſu important, ut ſubſtituti dumtaxat
admitti poſſint præciſè in caſu noĩatim expreſſo,
& non in alio: & hoc ex mente, & uoluntate teſtatoris, quæ ex hmõi verbis colligitur ad tradita per
Anch. in conſi. 357. col. 3. uerſ. 3. & per Roma. in conſi. 131. in uerſi. ſecundo, & in conſi. 138. Dec. in conſ. 99. uiſo puncto &c. col. 3. Ancha. in c. Raynutius, ibique Barba. in col. 86. de teſta. l. in ſubſtõne ff. de vul. & pup. & Soc. in conſi. 118. li. 3. col. 4. inquit, hæc uerba facere condõnalem, ergo ſubſtõnem præciſè ad caſum noĩatim, & in indiuiduo expreſſum reſtringunt, quia conditio debet in forma ſpecifica, & expreſſa, & non per ęquipollens, nec in caſu ſimili adimpleri l. mæuius, l. qui hæredi ff. de cond. & demõ. Bar. & alij in l. Gallus §. & quid ſi tm̃ ff. de libe. & poſthu. & hr̃ latius per Soc. in dictis conſilijs: Sed maiores natu ex deſcendentib. maſculis Alberti antiquioris vocati fuerunt in hoc caſu, vʒ ſi Angelus, eiuſq́; deſcendentes inſtituti, & ſubſtituti oẽs deficerent, & decederent, ita ꝙ nullus ex eis &c. qui caſus non euenit, ſed alius: qm̃ licet Angelus ipſe deceſſerit, non tñ deceſſerunt, nec defecerunt deſcendentes ſui maſculi, quia nati non fuerunt, nec in re-
2 rum natura extiterunt, † & decedere, ſeu deficere
nequeunt, qui non naſcuntur, cũ nõ entis nullæ ſint qualitates l. ſi ita ſtipulatus cum ibi no. ff. de verb. oblig. no. in c. conſilium de obſerua. ieiun. ergo verum non eſt, ipſo Angelo ſolo decedente, ꝙ oẽs deceſſerint: nã hæc vb̃is concepta in plurali numero non in vno, ſed in pluribus uerificat̃, Bar. in proœm. ff. orũ Bal. in l. in teſtõ in 6. q. C. de teſt. milit. l. ſi is, qui ducẽ-
3 ta §. vtrũ ff. de reb. dub. ¶ Secundo facit id, † quod
uoluit Paul. de Caſt. in conſ. 14. aliàs 220. viſis, & conſideratis in 1. lib. vbi caſus occurrentis deciſionem ponere vr̃ contra comitem Albertum agentem ex ſubſtõne: caſum nanq; ibi ponit, in quo teſtator ſubſtitutionẽ fecit in caſu mortis plurium naſciturorum prius inſtitutorum, vʒ Nicolai iam nati, & poſthumorum naſciturorum dicendo, & ſi contingat dictum Nicolaum, & alium, ſeu alios naſcituros decedere ſine liberis &c. euenit, ꝙ nullus natus fuit, ſed ſolus Nicolaus mortuus eſt ſine liberis. Paul. ibi conſuluit, ꝙ ſubſtitutus admitti non debuerit: qm̃ cum fuerit ſubſtitutus in caſu, quo Nicolaus, & alij naſcituri morerentur, ad hoc vt ſubſtitutus potuiſſet admitti, neceſſe erat non modo Nicolaum fuiſſe mortuum, ſed alios quoq; naſcituros, & hoc ꝓꝑ copulam inter Nicolaum, aliosq́; naſcituros appoſitã, quæ oĩum morientium concurſum requirit, l. hæredes plures ff. de cond. inſtit. l. is, qui ducenta §. ſi quis ita cum ſequen. ff. de reb. dub. cum ſimil. at in facto præſupponitur nullum alium fuiſſe natum, put
4 ẽt in occurrenti caſu, ergo nec mori potuit, † quia
viuens moritur l. qui duos §. 1. ff. de manum. teſtam mors nanq́; eſt priuatio vitæ, eamq; ſoluit in auth. de nup. in §. deinceps, & ubi nõ eſt habitus, ibi nec priuatio eſſe põt l. decem ff. de uerb. obli. l. mæuius ff. de hęred. inſtit. Vnde cum ſolus Nicolaus mortuus fuerit, prout in caſu nr̃o ſolus Angelus, idcirco nõ extitit conditio, ſeu caſus ſubſtõnis, quæ in caſu plurium morientium concepta fuit: itaq; hic caſus à teſtatore fuit omiſſus: Quo fit, ut diſpõni iuris cõis relinquatur l. cõmodiſſimè ff. de lib. & poſthu. & ex his ita ẽt expreſſe determinauit Io. And. in addit. ad Spec. in tit. de teſta. in §. in primis in fi. magnæ addi-
5 tionis, † vbi in 4. q. uoluit ſubſtõnem factam in caſu
plurium poſthumorum, ſi oẽs decederent, non habere locum in caſu unius poſthumi, arg. d. l. cõmodiſſimè, & per ea, quæ hñr in c. ſuſceptũ de reſcr. in 6. in gl. 5. ubi ẽt multa ponit exempla, quæ omnia probãt omiſſum pro omiſſo haberi, quãuis eadem

uerſa-

æquitas:facit,qđ uoluit Old.in cōſ.142.factū
eſt,ubi idē conſuluit, & prædicta ſm præfatos
conſulentes procederent,ēt ſi unus tm̄ poſthumus
natus: qm̄,cum teſtator dixerit, poſthumos
...uo,& ſi oēs p̄fati poſthumi deceſſerint,talem
...uo, uno tm̄ nato,& poſtea moriēte,ſermo il-
in plurali prolatus nō verificaf,ut ꝑ Io. And.
addi. Vnde q̄uis in occurrenti caſu Angelus
...rit vnicū filiū maſculū,qui ſibi p̄deceſſit, nō
...ueniſſe caſus ſubſtōnis per p̄dicta: faciunt ēt
...mè ad propoſitū ea,q̄ voluit Io.And.in d.addi.
...occurrit &c.& Oldr.in cōſ.177. teſtator &c.
...ſequif Alex.in conſ.1.lib.1.¶Tertio hæc con-
firmaf ex ijs, † q̄ hn̄r in l.pater ſeuerinam ff.
...nd.& demon.per Paul.Caſt.& ꝑ Rayn.de For-
...trac.ſubſtōnum,& per Imol.in d. l. pater ſeue-
...dn̄t, ꝙ licet ſubſtō in uno caſu facta, & ex-
...ad aliū caſum,qui ſimilis quoad effectū eſſet,
...d.l.Gallus §.& quid ſi tm̄, & in l. mulier in
...Treb.cum ſimil.tn̄ illud ꝓcedit in ſubſtō-
...tis, uel fideicōmiſſarijs factis in vniuerſita
...ditatis, ut ibi:ſecus in ſubſtōne facta in lega
fideicōmiſſis particularibus & ſingularibus
...l.pater ſeuerinā,ubi Paul.inquit,ꝙ Bal. per il
...fecit quendā doctorē obmuteſcere,qui ob
maximā memoriā profitebatur ſe ex tp̄e ſuper
...ultimarū voluntatum materia reſponſu-
...interrogatus à Bal.qua in lege caueretur,ꝙ
...facta in legatis in uno caſu non extenditur
...m ſimilē,obmutuit,& tandē Bal. ei text. illū
...Sed nos ſumus in ſubſtōne facta in fideicō
particulari de certis bonis,& non de hr̄dita-
...ius quotta,cum poſt mortē Angeli hæredis
...ſuorumq; deſcendentiū maſculorū deſcē
...ex Alberto uocati fuerint ad domum,& ad
...ut ita dixerim, poderia; qđ quidē dr̄ fideicō.
...ulare ad ea, q̄ uolunt doct.in l. quoties C. de
...ſtit.Imol.& alij in l. ex facto la grande, & in
...ex fundo ff.eo.qđ fideicom. particulare eſt ꝑ
...æquatum legato ſingulari,ut in l.1.ff.de lega.
...C.commu.de leg.ergo ſubſtō facta de deſcen-
...tibus Alberti, & expreſſa in caſu mortis Ange-
...omniumq; deſcendentium trahi non dēt ad ca-
...in quo Angelus dūtaxat mortuus fuit ſine de-
...dentib.maſculis,qui nunq̄ in rerū natura extite
...qm̄ hic eſt alius,& diuerſus caſus ab expreſſo,
...lunt Io.And.Oldr.& Paul.Caſt.in locis ꝓximè
¶Quarto ad idem facit,† qđ uoluit Ang. in l.
...diu l'ultima ff.de acq.hær.& in l.1.ff. de vulg.
...ubi dicit ſe conſuluiſſe Florentiæ in quodā
...in quo teſtator hæredē Titium inſtituit, & ſi
...uiuo decederet,Caium ſubſtituit: Conti-
...tius deceſſit teſtatore mortuo, hæreditate
...a;Ang.ibi inquit locū non fuiſſe ſubſtōni:
...oppoſitū facit,qđ in ſimili uoluit Bar.in d.l.ſi
...in fi.ff.de vulg.& pupil.ubi ſubſtō facta, ſi me
...morief,dr̄ facta vno tp̄e,ergo ad aliud tp̄s,ſci
...mortuo, extendi non dēt l. ſi ita quis ff. de
...& pup.idē uoluit Ang.in l.ſi pater filium eo.ti.
...ꝑ illum tex. ꝙ ſubſtō facta in uno caſu non
...dif ad caſum ſibi oppoſitum : qđ ēt gl.ibi no-
...Ang.& Aret.in l. cum hæres §. qui ex parte
...acq.hær.& in l.ſi mater in fi.& in l.1.ff. de vulg.
...At in caſu nr̄o facta fuit ſubſtō in caſu, quo
...ſui deſcendentes oēs decederent,ergo non
...tendi ad caſum, in quo deſcendentes mori
...potuerunt,ut quia nati nō ſint: hi namq; caſus
...oppoſiti,& oīno diſſimiles,vc3 naſci,& non na
...mori,& non poſſe mori,ergo &c.¶Quinto † ꝓ
...parte faciunt plura,q̄ in diuerſis caſib. allegant

à plurib.doct.maximæ auctoritatis in plurib.diuer-
ſiſq; ſuis conſilijs,ꝙ ſubſtō facta, & expreſſa in uno
caſu trahi non poſſit ad aliū caſum ēt ſimilē, maio-
remq;, uel ſimilē rōnem habentē,ut per Soc.in con
ſi.203.228.& alios, quos ſupra in prin. allegaui. Fa-
ciunt ēt plura,q̄ pro rōnib.dubitādi allegant plures
qui ꝓ alia parte cōſuluerunt,ꝙ ſubſtō expreſſa uno
mō,& vno caſu locum ēt habeat in alio ſimili caſu,
veluti fuit Iaſ.in conſ.148.203.& 228.lib.2.Soc.in cō
ſi.92.in vlt.col.lib.3.& in conſi.6.& 52.lib.1. Dec. in
conſ.238.col.3.in 2.vol.Rom.in conſ.56. & Alex.in
9 d.conſi.1.lib.1.in princ. ¶Sexto † pro hac parte fa-
ciunt plura iura,in quib.probaf ſubſtōnem,ſeu aliā
diſpōnem factam in uno caſu ad aliū extendi non
poſſe, imò caſum omiſſum haberi pro omiſſo, ut
eſt tex.in l.cōmodiſſimè ff.de liber.& poſth. in l. pa-
ter ſeuerinam.ff.de cond.& demon.in l.ſi cum dotē
in princ.ff.ſol.matr.l.ſed ſi mors ff.de donatio.inter
virum,& vxo.l.pacta conuenta ff.de pact.dotal.¶Vl
10 timo vr̄,† ꝙ ſubſtō facta de deſcendentib. Alberti
non poſſit habere locum, qm̄ ea fuit fideicōmiſſa-
ria,& ideò facta in uno caſu, uel ſub vna condōne
nō pōt dici,ut locum habeat,niſi in caſu expreſſo,
& in forma ſpecifica,& non per æquipollens,nec in
caſu ſimili: nā & ſi vulgaris in uno caſu cōcepta ad
alium caſum extendaf,tn̄ ſecus dicendum eſt in fi-
deicōmiſſaria,quia vulgaris ſubſtō fit ſub condōne
ad effectū actus neceſſaria l.cum proponas C.de hę
red.inſtituē.Bar.in l.j.ff.de vul.& pup.& in d.§.& q̄d
ſi tm̄,ideò nil mirum,ſi talis condō pōt per æquipol
lens, & in alio caſu adimpleri, dummō effectus ſe-
quatur,ut per Bar.in d.l.1.& in d.§.& quid ſi tm̄ : At
in fideicōmiſſaria oīs conditio eſt voluntaria, non
aūt neceſſaria,cum poſſit purè fieri iuribus vulgari
bus,ergo ſpecificè,& in caſu ſuo debet adimpleri l.
mæuius,& l.qui hæredi.ff.de cond.& demon.Bar.&
oēs cōiter in d. §. & quid ſi tm̄. ¶Præmiſſis tn̄ non
repugnantib.ꝯriam ſn̄iam in occurrenti caſu uerio
rem eſſe arbitror, ꝙ comes Albertus tanq̄ maior
natu,qui ſucceſſit in parte caſtri de Auernio,poſſit
admitti ex ſubſtōne in teſtō Ioannis facta: In quam
ſn̄iam plura infra dicēda me adducunt,& in primis
multa iura,q̄ ſolent allegari in d. §. & quid ſi tm̄, &
in l.j.ff.de vulg.& pup.Imol.& Moder. ubi ego ēt la
tiſſimè dixi in ca.Raynutius de teſta.ad probandū,
11 ꝙ † ſubſtō facta,& reſtricta ad unum caſum in alio
ſimili uerificatur,imò ad caſum oppoſitum quoad
verba,ſed quoad effectum ſimilem extendunf;Et in
ter alia iura allegaf l.fi.C.de inſtit.& ſubſt. ſub cōd.
fac.iunctis ibi not.per Bal. ubi ſubſtō facta ſub con
ditione,ſi poſthumus non naſcatur, extendif ad ca
ſum;qn̄ natus fuiſſet, quia ꝯriorū eadem eſſe diſpō
debet,niſi diuerſitatis rō militet.Igif in caſu occur-
renti ſubſtō facta de deſcendentib.Alberti in caſu,
quo Angelus,ſuiq; deſcendentes oēs morerentur,
debet locum habere, ſi deſcendentes nati non fue-
rint. Adduco ēt tex.vulgatum in d.l.Gallus §.& q̄d
ſi tm̄,in l.mulier in prin.ff.ad Treb.& in l.ſi mater C.
de inſtit.& ſubſt.ſub cond.fac.ubi inſtitutio,uel ſub
ſtitutio facta à matre de filio ſub condōne, ſi pater
eum emancipauerit, locum hēt, ſi pater mortuus
fuerit,quia teſtator effectum conſiderauit, ꝙ patri
per filium non acquireref; prout in caſu nr̄o Ioan
nes teſtator hunc effectum conſiderauit,ꝙ bona ad
illos de familia ſua pro conſeruatione dignitatis,&
noīs ipſius peruenirent,ueluti infra dicetur.Ad idē
optimus eſt tex.in l.fi.C.de poſth.hær.inſt. ubi inſti-
tutio poſthumi,ſi naſcef poſt mortē teſtatorīs infra
decē menſes,locū habet ēt,ſi poſthumus uiuo teſta
tore naſcetur,item & è ꝯ,ut ibi:quod optimè ad ca-

ſum noſtrũ facit.Neq; huic obſtat tex.in d.l. cõmo-
diſſimè ff.de liber.& poſth.qui de directo vr̃ aduer-
12 ſari tex.in d.l.fi.† Quia ex d.Bart.& aliorũ in utroq;
loco,ac ex uerbis Bar.in d.§.& quid ſi tm̃ colligitur
ſolutio,ꝙ in d.l.fi. inſtitutio facta in uno caſu porri-
giẗ ad alium diuerſum, quia ibi cõſtabat de mente
teſtatoris, q̃ ex uerbis colligebatur,ꝙ ẽt in caſu o-
13 miſſo inſtitutio locũ haberet.† ſm̃ Alex.& alios in
d.l.fi.ſi teſtator de caſu omiſſo fuiſſet interrogatus,
idem in illo diſpoſuiſſet, propterea ibi fit extenſio,
ut in l.Titius §.Lucius ff.de libe.& poſth.& in l. tale
pactũ in fi.cum gl.ff.de pactis,Iaſ.in conſi.148. lib. 2.
col.3.l.ſi extraneus cum ibi not.ff.de cond.cau. dat.
cau.non ſequu. facit qđ uoluit Roma. in conſil.6.&
Alex.in conſi.98.lib.4.qui dixit,ꝙ ſubſtõ facta filio,
ſi ipſe erit presbyter,locũ habet in caſu, quo nõ eſ-
ſet,quia matrimoniũ contraxiſſet,& deceſſiſſet ſine
filijs,nam teſtator idem diſpoſuiſſet,ſi de hoc fuiſſet
interrogatus,item quia effectum conſiderauit. Vel
aliter dici põt,ꝙ in d.l.fin. teſtator credebat poſthu-
mum ſuum naſciturum ſtatim poſt eius mortem,
cũ is eſſet ferè in articulo mortis cõſtitutus,at in d.
l.commodiſſimè ſecus.Quare in terminis d.l.fin.ꝗa
teſtator,ſi cogitaſſet poſthumum fuiſſe in eius uita
naſciturũ,idem diſpoſuiſſet,ne eius teſtm̃ rumpere
tur, ideò inſtituendo poſthumũ, qui naſcetur poſt
mortem ſuam,talis inſtitutio ad poſthumum, qui
naſcetur in uita,trahiẗ:Sed in d.l.commodiſſimè te
ſtator credebat poſthumum poſſe naſci in uita, &
poſt mortem,idcirco ponẽdo,& exprimendo unũ
caſum ſolum,vr̃ dumtaxat,modum,& non effectũ
cogitaſſe. At, ueluti infra dicetur,teſtator in caſu
noſtro conſiderauit effectum, ut bona ſua fideicõ-
miſſo ſubiecta ad illos de familia de Bardis trãſirẽt,
ergo nõ refert,an in certo caſu fuerit facta ſubſtõ,
quia locũ in alio ſimili habebit quoad hũc effectũ,
ut bona ad deſcendentes maſculos ex Alberto per
ueniat.¶ Secundo principaliter facit, nã ſubſtõ fa-
cta de deſcendentib.p̃dictis,ſeu de maiore natu ex
deſcendentib.Alberti facta fuit ſub plurib.condõni
bus copulatiuè,vcȝ ſi Angelus,& deſcendentes ſui
maſculi oẽs deceſſerint,ita ꝙ nullus ex eis extet,vel
extare poſſit,& ſi p̃fati deſcendentes Alberti nõ pe
tant, uel exigant aliquã promiſſionẽ, uel cautionẽ
ab Angelo,& eius deſcẽdentib.&c,& ſub cõdõne,
dummodo maior natu nactus fuerit dñium portio
14 nis d.Alberti:†quę oẽs condõnes copulatiuè ſimul
ſunt adimplendæ ad hoc,ut ſubſtõ habere effectum
poſſit iuxta l.ſi hæredi.ff.de condit.inſtit.l.ſi ita quis
ff.de verb.obl.& in l.ſi quis ita eo.tit.l.ſi is,qui §.vtrũ
ff.de reb.dub.¡Sed omnes condõnes fuerunt in per-
ſona comitis Alberti iunioris uerificatæ, & adim-
pletæ,ergo in eo ſubſtõ locum habere debet.¶ Ter
tio conſiderandum eſt,ꝙ ſubſtõ facta fuit de maio-
re natu in caſu, quo Angelus, & deſcendentes ſui
maſculi oẽs deceſſerint,& defecerint, ita ꝙ nullus
ex eis extet,uel extare poſſit : ſed hic caſus euenit,
& hæc condõ fuit adimpleta, ut ſtatim demonſtra-
bitur,ergo comes ipſe Albertus iunior, qui de uo-
catis reperitur,eſt admittendus. ¶ Vtrum aũt hæc
condõ fuerit adimpleta cõſiſtit in hoc totalis p̃ſen
15 tis conſultationis punctus:† Et ꝙ fuerit adimpleta,
primo oſtẽditur,nã q̃uis dictum fuerit, ſi Angelus,
eiuſq; deſcendentes maſculi oẽs deceſſerint, & ꝯñr
fuerit neceſſarium ſm̃ ſignificationem horum uer-
borum vl̃iter,gñaliter,& pluraliter prolatorũ, ꝙ ip-
ſe Angelus,ſuiq; deſcẽdentes maſculi deceſſerint,
& ꝯñter ꝙ ex Angelo maſculi plures deſcendentes
primo nati,& poſtea mortui fuerint, quia non mo-
ritur,qui nõ naſciẗ,ut ſupra dictum eſt, & pluralis
numerus non in uno,ſed in plurib. uerificatur ma-
ximè in materia nr̃a l.fi.& ibi Bar.ff.ad Trebel.l. ubi
16 numerus ff.de teſtib. † tñ ex quo hic ſermo non põt
verificari niſi in uno,hoc eſt in Angelo, ꝗ deceſſit,
ꝑꝑ caſus contingentiã, quia deſcendentes maſculi
ex eo nati non fuerunt,ſequiẗ inde,ꝙ illa condõ cẽ
ſeri dẽt adimpleta per tex.cũ ibi not.per gl.quãdoc.
ſequuntur,in l.fi.C.ſine cenſ.& reliq.& faciunt tradi
ta in l.1.C.de ſacroſ.eccleſi. nam qñ ſumus in caſu,
in quo oratio generalis per hanc vl̃em oẽs conce-
pta non põt niſi in uno uerificari,tunc in illo hẽt lo
cum,d.l.fi.& arg.l.falſam in fi.ff.de cond.& demon.
l.Lucius §.Caio ff.ad Trebel.l.fi.§.filium ff.de leg.2.
Bar.& alij in l.hæredes mei §.cum ita ff. ad Treb.&
Bart.in l.quidam teſtõ ff.de vulg.& pup. ¶ Secundo
dr̃ adimpleta,ꝗa Angelus (vt mihi præſupponitur)
habuit filiũ maſculũ,qui ante ipſum mortuus eſt;er
go cum ẽt ipſe Angelus deceſſerit, verum erit di-
cere oẽs deceſſiſſe,prout ex natura huius vl̃is ora-
tionis requiritur ad Bar.in d.prohe.fforum,& Bald.
in d.l.in teſtõ q.6.C.de teſtam. milit. cum ſimilibus.
¶ Tertio reſpondeo, ꝙ teſtator exprimendo hæc
uerba,ſi oẽs deceſſerint,& defecerint,non hũc mo
dum ſimpliciter conſiderauit, ſed hunc effectum
vcȝ,quod ipſe Angelus,& deſcendentes ſui non ex
tarent,neq; extare poſſent,ut ibi, ita ꝙ nullus ex eis
17 extet,uel extare poſſit:quæ † uerba,ita ꝙ &c.decla-
rant illa uerba p̃cedentia, oẽs deceſſerint; ſtant eñ
hæc uerba reſtrictiuè,& determinatiuè ad p̃ceden-
tia,arg.l.Lucius §.qui habebat ff.ad Trebel.l. ita tñ
ff.de manum.teſta.& clem.1.§.eiſdem de foro com
peten.cum ſimilib. Quo fit,ut nõ conſideretur mo-
dus ꝑ verba expreſſus, ſed effectus, ꝙ nullus extet,
vel extare poſſit,quẽ teſtator conſiderauit: Hic aũt
condõnis effectus euenit,ꝗa nec Angelus,nec alius
vllus ex ſuis deſcendentib.maſculis extat, nec extra
re põt, cum nullus ex eo natus fuerit, igitur adim-
pleta eſt condõ,ſeu conditionis effectus à teſtatore
conſideratus,& ubi effectus conſideratur, non mo-
dus expreſſus attendiẗ,ſed effectus, ut volunt doct.
cõiter maximè in d.§.& quid ſi tm̃, l.ſi mater C. de
inſtit.& ſubſt.ſub condi.fac.& l.mulier in prin.ff. ad
Treb.¶ Quarto rñdeo,ꝙ cõditio expreſſa dr̃ in for
18 ma adimpleta,ſi rectè eius verba cõſiderentur;† nã
dr̃,ſi oẽs defecerint,& deceſſerint : Vnde poſito nõ
oẽs deceſſiſſe ſpecificè per p̃dicta, tñ uerũ eſt ipſos
oẽs defeciſſe, uel partim deceſſiſſe, & partim defe-
ciſſe,prout ſubſtõnis verba ſonant : quoad Angelũ
n.& filiũ ſuũ maſculũ natũ uerũ eſt ipſos deceſſiſſe,
quoad alios verò ſuos deſcendentes vcȝ nepotes,&
pronepotes, qui nati non fuerunt, uerum eſt ipſos
defeciſſe,adeò ꝙ nullus dr̃ extare,nec extare potuiſ
ſe:ergo illa verba,quæ ſic concepta erant, ſi oẽs de-
fecerint,& deceſſerint,uerificantur,ex quo illi par-
tim deceſſerunt,& partim ẽt defecerunt;nam defi-
cere nõ ſolum importat mori, ſed ẽt propriè idem
ſignificat,quod deeſſe,hoc eſt nõ eſſe,ut in l.1.C.de
indic.uiduit.tol.l.petitionẽ C.de aduoca.diuerſ.iud.
l.vnica §.ſin aũt aliquid,& in §.cum triplici C.de ca
duc.tol.Quibus ſtantibus,apparet,caſum, ſeu caſus
ſubſtõnis factæ de maiori natu ex deſcẽdentib.Al
berti verè,& ꝓpriè eueniſſe, atq; adimpletos fuiſſe.
19 ¶ Quarto † principaliter ꝑ comite Alberto fact.
conſiderando,prout colligiẗ ex verbis teſtamenti,
ꝙ teſtator ſaltem reſpectu bonorum,de quibus a-
tur,uoluit ꝓuidere maſculinitati,familiæ, & agna-
tioni,q̃ per maſculos conſeruatur,& non per fœmi
nas arg.l.j.§.ſed ſi ſeruus ff.de uentr.inſpic.uocan-
ſemper ad bona,de quibus in teſtõ,maſculos tñ
non fœminas,niſi ad certũ quid;itẽ prohibendo
ctorum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

...rum bonorũ alienationẽ, ut illa nullo mõ aliena ...ſſit, q̃a uoluit ea durare inter inſtitutos, & ſub... ...tos, & ſub noĩe, & dignitate dicti teſtatoris ſuc... ...ſiné, & ordine infraſcripto &c. q̃ uerba importãt ...ibitionẽ factã fauore familiæ maſculorũ, quia ...appellatione familia continef, ut in l. pr̃ filium ...dum ff. de leg. 3. Similiter hoc idem colligitur ...s verbis, dum prohibuit Trebellianicã detra... ...dictis bonis, quia voluit dicta bona deuenire, ...ſire de gradu in gradum, & de pſona in per... ...ur dictum eſt, integrè, & in totum: & poſt, & di... ...caſibus durare in dictis deſcendentib. Alberti ...dicto, & ut dictum eſt, vcʒ ſemper pręferendo ...rẽ natu maſculum; Nam cui dubium, ꝙ p hęc ..., & per ſic diſpoſita teſtator voluit conſulere ...iæ, & agnationi maſculinæ illorum de Bardis? ...ur igiť fuiſſe introductũ fideicommiſſum de ...bonis ad effectum, ut maſculi de Bardis ẽm ...m in teſtõ traditum, vcʒ primo Angelus, & ...dentes maſculi, & illis deficientib. ſeu dece... ...s poſtea deſcendentes maſculi ex Alberto, ...præferendo maiorem natu, admittendi ſint ...s fœminis, & illis non uocatis, neq; compre... ...: quia † ſubſtõ ẽt fideicõmiſſaria, qñ teſtator ...um conſiderauit, quæ facta eſt in uno caſu, & ...a condõne, locum habere põt ẽt in caſu, quo ...effectus ſequeretur, ut eſt tex. in l. mulier in prin. ...Treb. ubi eſt caſus, ꝙ in ſubſtõne fideicõmiſſa ...tur caſus, in quo ea facta dr̃ ſub condõne ad ...m actus neceſſaria, ut per Bar. in d. §. & quid ...m allegando d. l. ſi mulier: † Nam, ueluti for... ...m infra dicetur, conditio neceſſaria ad effe... ...ctus põt dupliciter conſiderari, primo ex le... ...tiõne, ut ſubſtõne vulgari, quæ habet duos ca... ...ſ duas condõnes ex diſpoſitione legis ad hoc ...ctũ habeat, vcʒ caſum impotentię, & uolũta... ...ut in l. cum proponas C. de hære. inſtituen. Bart. ...ff. de vulg. & pup. Secundo ex mente teſtõris, ...s uoluit oĩno certum effectum ſequi debere, ut ...ona relicta filio non acquirantur patri, quia ma... ...ſtatrix unam conditionem, ſeu unum caſum ...tulerit, per quem patri acquiri nequeat, vcʒ ſi fi... ...ent emancipatus, tunc. n. ad alium caſum ſimi... ...extenditur, in quo patri acquiri nõ poſſit, ut ad ...m mortis patris: Et hæc locum habent ẽt in fi... ...commiſſaria ſubſtõne, quæ ſub una conditione ...ectum actus neceſſaria fieri põt, ut eſt tex. in d. ...ier in prin. Et hic eſt caſus noſter, in quo teſta... ...unc effectum conſiderauit, ꝙ bona perueni... ...ad deſcendentes maſculos, qui ſunt de Bardo... ...familia, quia uoluit bona inter illos conſerua... ...ſub noĩe, & dignitate ipſius teſtatoris: ad quod ...quod uoluit Alex. in conſi. 98. lib. 4. ut ſup. dixi. ...Prætrea dico, † ꝙ prohibitio de non alienando, ...uoluit conſeruari inter uocatos, & ſub noĩe, & ...tate teſtatoris dr̃ importare abſolutum, & ſim... ...fideicommiſſum. Bar. Alex. Soc. & alij in l. qui ...ur §. cohæredes ff. de verb. oblig. nam uerbum ...it, & uerbum deuenire, & tranſire, & remane... ...deicom. important l. omne uerbum C. coĩa de ...& Soc. in locis allegatis. Cum igitur caſus fidei... ...miſſi, & ſubſtõnis euenerit, deſcendentes ex ...berto ad dicta bona uocati dñr. ¶ Quinto hoc ...ſtetur ſatis efficaciter, † nã ſi teſtator uoluit de... ...dentes maſculos ex Alberto debere præferri ...ad bona, de quib. agitur, ſororib. ipſius Angeli, ...nepotes teſtatoris ex Bernardo fratre erant, & quo ...ipſum teſtatorem in tertio gradu ẽm ius ciuile ...iureconſultus §. tertio ff. de gradib. & §. tertio inſt. ...Ergo à fortiori tales deſcendentes maſculi ex

Alberto debent excludere filias ipſius Angeli tanq̃ minus dilectas, quia in remotiori, hoc eſt in quarto gradu ſunt, cum eius pater Angelus eſſet in tertio, quia nepos ex fratre, arg. l. cum ita §. in fideicõmiſſo cum ibi not. & in l. peto §. fratre ff. de leg. 2. & eorum, q̃ uoluit Soc. poſt Imol. in l. hæredes mei §. cũ ita in col. antepen. ff. ad Treb. ubi magis dilectus prę ſumitur, qui eſt in gradu proximiori: Quæ ſñia corroboratur, quia teſtator ſororib. Angeli aliquid reliquit, hoc eſt florenos quinquaginta ſingulo anno in caſu, quo ex diſpoſitione teſtatoris dicti deſcendentes Alberti admiſſi fuerunt: At filiabus, & deſcendentib. fœminis per Angelum teſtator nihil reliquit: ergo ſi ipſe uoluit dictos deſcẽdentes Alberti pferendos eſſe ſororibus Angeli magis dilectis, multo magis illius filiab. minus dilectis arg. eorum, q̃ hñr in d. §. in fideicommiſſo. ¶ Quòd aũt teſtator quoad bona, de quib. agitur, prætulerit deſcendentes Alberti ſororib. Angeli, colligiť apertè ex uerbis teſtamenti, quia eo caſu, quo dicti deſcendentes ad ea bona uenirent, uoluit neptib. ſuis, vcʒ Mariettæ, & Geneuræ, q̃ fuerunt ſorores Angeli iuxta arborem cõſanguinitatis Ioannis teſtatoris ad me tranſmiſſum, debere ſolui quinquaginta florenos annuatim. ¶ Nec obſtat ſi diceref, ꝙ ſtatim quo caſus, & condõ ſubſtõnis factæ de deſcendentibus Alberti euenit, hoc eſt tpe, quo Angelus, & deſcẽdentes ſui maſculi deceſſerunt, & defecerunt, ita ꝙ nullus ex eis extitit, ſeu extare potuit, tũc comes Iacobus erat maior natu, atq; in eo qualitates oẽs requiſitæ concurrebãt, & hac de cã ad bona pdicta egit, fuitq; excluſus à filiab. Angeli, q̃ ꝯ eum rem iudicatã obtinuerũt: ergo ẽt comes Albertus, q eſt in gradu remotiori, dici dẽt à dictis filiab. excluſus, ac ẽt q̃a ipſe comes Albertus à d. comite Iacobo fuiſſet excluſus, & ſi uinco vincentẽ te, multo magis vinco te l. de acceſſionib. C. de diuer. & temp. præſcript. Quia rñdetur, ꝙ ex quo deſcendentes, ſeu qui maior natu erat ex deſcendentibus Alberti, fuerunt uocati, & ſubſtituti, vt ſemp talia bona cõpetant habẽti dñium, ſeu titulũ dominatiõis de Auernio portionis d. Alberti, q̃a uoluit dicta bona deuenire, & tranſire de gradu in gradũ, & de perſona in perſonã integrè &c. & dictis caſib. durare in dictis deſcẽdentibus Alberti mõ pdicto &c. & ꝑñter uocati dñr per

24 hoc uerbũ deſcendentes, † quod eſt nomen collectiuum pluriũ graduum, & plurium perſonarum, Bal. in c. 1. quid ſit inueſtit. in uſibus feudorũ, Domini. c. ſtatutum il 2. de hæretic. in 6. Alex. in conſi. 159. in 2. lib. ſicuti eſt nomen liberorum, nomen agnatio, familia, & hmõi, Alex. in l. liberorum in apoſtil. ad Bart. ff. de verb. ſig. & Soc. poſt alios in l. Gallus §. quidam rectè. ff. de liberis, & poſthu. l. fi. C. de uerb. ſign. cum ſimilibus, ſequitur hinc, ꝙ non extante Iacobo, nec alio, qui eſſet maior natu, ipſe comes Al-

25 bertus tanquam maior natu admitti debuit: † Nam qñ plures uocati ſunt per nomen collectiuum, tunc ipſi ordine ſucceſſiuo admittuntur, l. cum ita §. in fideicommiſſo, & in l. peto §. fratre ff. de leg. 2. Soc. & alij in d. §. quidam rectè, & ut declarant Paul. Caſtren. & Soc. in d. §. quidam rectè in 4. q. & Paul. in eadem l. in §. etiam ſi à parente, ordine ſucceſſiuo intelliguntur uocati, videlicet, ꝙ ſi primus noluit, uel non potuit admitti, tunc proximior in gradu admittatur, uel ſi primus admiſſus fuit, & poſtea mortuus, tunc ille, qui proximior in gradu extiterit, dicatur uocatus d. §. in fideicõmiſſo, & d. §. fratre. Excluſo igitur comite Iacobo, illoq; mortuo, comes Albertus, q repertus eſt pximior, & maior natu, debet ad dicta bona per fideicõ. admitti: & hæc decla-

rō ultra naturam noīs collectiui apertè colligiſ etiā
ex verbis teſtamēti,quib.dſ, ꝙ teſtator uoluit dicta
bona deuenire,& tranſire de gradu in gradū, & de
perſona in perſonā &c. ¶ Nec ipſi comiti Alberto
vſ obſtare ſnīa lata ꝯ Iacobum, & ad fauorē filiarū
26 Angeli,† quia & ſi per illā Iacob. dicatur excluſus,
non tñ comes Albertus, imò per eā ipſi comiti Al-
berto locus factus dſ,ut debuerit,ſiue potuerit ad-
mitti:qm̄,ut dixi, qñ plures uocati ſunt per nomen
collectiuū aptum comprehendere plures perſonas
diuerſorum graduum, tunc excluſo uno, hoc eſt
priore in gradu,ſequens admittiſ,Pau.de Caſt.in d.
§.quidā rectè,& in d.§.ēt ſi à parente, & probaſ, in
d.§.in fideicōmiſſo,& in d.§.fratre,ac ēt in l.fi. C.de
verb.ſig. ¶ Præterea ſnīa illa non pōt comiti Alber-
to nocere,qui pōt ad fideicom.uenire iure ꝓprio,&
non mediante perſona Iacobi, quia res inter alios
acta &c.ut per totū C.res inter alios acta,& C.quib.
res iudi.non nocet,l.ſæpe ff.de re iud. cum ſimil. &
infra latius diceſ. ¶ Adde, ꝙ dicta ſnīa nocere non
poteſt comiti Alberto uolenti agere petitorio,vcꝫ
actione ex teſtō ꝯ hęredem hęredis grauati,hoc eſt
27 ꝯ filias Angeli,† q̄ tanq̄ hæredes Angeli,cui ſimpli-
citer fuit poſt eius mortē facta ſubſtō, cēſentur gra
uatæ reſtituere maiori natu ex deſcendentib.Alber
ti per not.per Bar.& alios in l.qui duos ff.de vulg.&
pup.cuius opinionem ſequiſ Io.de Imol.& Alex.in
l.cohæredi §.cum filiæ eo.tit.aſſerens opinionē hāc
eſſe cōem,ꝙ qñ ſubſtō fideicommiſſaria alicui ſim
pliciter facta fuit per verbum ſubſtituo poſt illius
mortē,tunc nō ipſe, ſed hæredes ſui de reſtituendo
grauati cenſenſ:Filiæ igitur Angeli,q̄ hæreditatem
adiuerunt,tanq̄ grauatæ de reſtituendo in caſu reſti
tutionis poſſunt conueniri actione ex teſtō ad reſti
28 tuendum bona reſtōni ſubiecta:† quia refert, an ſi-
mus ante adita hæreditatē, & tunc hæres grauatus
hæreditatem adire cogi pōt, & iudicis officio reſti
tuere,an verò poſt aditam hſ̄ditatē,quia hæres gra-
uatus ſponte hæreditatē adiuit,& tunc ipſe, uel hæ
redes ſui tenētur fideicōmiſſario reſtituere ꝑ actio
nem ex teſtō,ut colligitur ex ijs,quæ uolunt Bar. &
doct.cōitet in l.quia poterat,in l.non eſt cogendus,
in l.ſi legatis in prin.& aliqualiter in l.reſtituta §.1.ff.
ad Trebel.& not.in l,fi.ff. de fideicom hæred. petit.
fideicommiſſaria verò hæreditatis petitio daſ, quo
ties facta fuit reſtitutio verbalis tm̄ ante reſtōnem
realem non contra hæredem,ſeu aliū debentē reſti
tuere,ſed ſolum cōtra aliū,qui pro hærede,vel poſ-
ſeſſore poſſideret,ut in d.l.fi.& ibi gl. poſt reſtōnem
aūt realem dareſ fideicōmiſſario cōtra quemlibet
poſſeſſorem rei uendicatio ad not.per gl.in d.l.fin.
& aliàs plenè declaraui in c.in p̄ſentia de probat.in
caſu itaq; noſtro ipſi comiti Alberto contra filias
Angeli non competit rei vendicatio, neq; fideicō-
miſſaria hæreditatis petitio, cum nulla fuerit facta
verbalis, vel realis reſtitutio, itē cum ipſæ filiæ ſint
hæ,q̄ de iure tenentur reſtituere,ut ſupra:competit
ergo actio ex teſtō,quæ datur fideicommiſſario, &
ſubſtituto poſt hæreditatem ſponte aditam contra
hæredem grauatū,uel eius hæredem debentē reſti-
tuere ad reſtōnem faciēdam per p̄dicta. ¶ Poſſet ēt
fortè attentari,ꝙ in caſu occurrenti ipſi comiti Al
berto cōpetat rei vendicatio, tanq̄ ipſo iure fuerit
in eum traſlatum dñium bonorum fideicommiſſo
ſubiectorum,qd̄ rei uendicationē cauſat, ut in l. 1.
& in l.in rem in prin.ff.de rei vend.& hoc duplici re
ſpectu,primo qm̄ comes Albertus nō eſt de primis
fideicommiſſarijs,ſed de ijs,qui ſunt in ſecūdo,uel
tertio,uel vlteriori gradu ſubſtitutorum,ut conſtat
ex tenore teſtamenti:quo fit, ut eueniente caſu, &
condōne fideicommiſſi in eius ꝑſona cenſeatur ip
ſo iure facta reſtitutio, adeo ꝙ ſibi rei vendicatio
cōpetat ꝯ poſſidentem bona, ēt ſi talis ſit, cui onus
reſtituēdi cōpetebat,ut eſt tex. clarus in l.ſancimus
in fi.C.ad Treb.iunctis no.ibi per gl.fi.& doc.& arg.
l.fi.§.ſi quis ſub condōne C.cōia de leg. Secundo re
ſpectu dici pōt, illi rei vendicationē competere ad
dicta bona fideicom.ſubiecta,qm̄ cum fideicom.ad
quod comes Albertus, ut ſupra, uocatus eſt,dicaſ
eſſe fideicō.particulare, ſeu ſingulare de certis bo-
nis factum,ut ex lectione teſtamenti conſtat,ſequi-
tur,ꝙ pro illo fideicommiſſo daſ ipſi fideicōmiſſa-
rio rei uendicatio,ut eſt tex.in l.2.ubi caſus C.cōia
de lega.& latè hſ̄ per Bar.& alios in l.1.ff.de leg.1.Cū
igiſ comes Albertus ex perſona ſua nunc agat ad di
cta bona reſtōni ſubiecta ꝯ filias Angeli poſſidētes,
& reſtituere denegantes actione ex teſtō, & fortè
29 melius rei vendicatione,ſequitur hinc,† ꝙ ſnīa lata
contra ipſum Iacobū nō potuit nocere comiti Al
berto nunc agenti petitorio, quia ſnīa contra Iaco
bum lata dſ̄ lata ſuper mero poſſeſſorio,ut ex teno-
re ſnīæ conſtat, neq; credo partē aduerſam hoc ne-
gare, & præcipuè cum non fuerit ſecunda appella-
tio admiſſa illa rōne, quia in mero poſſeſſorio ea
nō admittiſ,per tex.cum ibi no.per Bart. & alios in
l.naturaliter §.nihil cōe ff.ad acq.poſſ.l.1.C.de appel.
cum ibi no.c.cum olim,ubi latè hſ̄, de cau. poſſ.&
prop.l.an eādē in fi.ff.de excep.rei iud. ubi ſuccum-
bens in poſſeſſorio non impediſ contra eundē po-
ſtea agere rōne eiuſdē rei petitorio, cū ſnīa in uno
lata exceptionē in alio non pariat, ut ibi, & hſ̄ in c.
cū cā eo.tit.multo magis ergo poſſet agere alius ſu
per petitorio, ēt ſi is cauſam haberet ab eo, q prius
in poſſeſſorio ſuccubuiſſet,qm̄ in cognitione cauſę
non interuenit d.c.cum cā,l.ſæpe ff. de re iud.& per
totū ff.de excep. rei iud. Præterea præſuppoſito,ꝙ
ſnīa ꝯ Iacobum lata potuerit comiti Alberto pijudi
care,& ꝯ illum exceptionē rei iudicatę parere,hoc
tñ verum eſt quoad ipſum poſſeſſorium tm̄,ſuper
quo lata fuit ſnīa,& non quoad petitorium,ut in di
ctis iuribus,& infra diceſ, qñ de hoc articulo tracta
biſ. ¶ Nec aduerſaſ c.q̄uis,ꝙ eſt pen. de re iud. ubi
ſnīa lata ꝯ eum,à quo cām quis habet,præiudicat ēt
habenti cām, & ideò ſnīa ꝯ Iacobum lata nocebit
comiti Alberto, quia rñdetur primo comitem Al-
bertum non dici habere cām à Iacobo,ſed admitti
ad fideicom.iure proprio,& ex ſua perſona tanq̄ æ-
què principaliter,ac ipſum Iacobum uocatū,uelu-
ti ſupradictum fuit. Secundo rñdeo, ꝙ nocet quo-
ad cām,& quoad remedium intentatū, & non quo
ad diuerſum,hoc eſt quoad petitoriū:nā ſi quoad il
lud ſnīa ipſi Iacobo nocere non potuit, minus co-
miti Alberto,qui nō inter fuit,ut infra latius diceſ.
¶ Quinto principaliter ad fauorem comitis Alber
ti facit: nā is dſ̄ de ſubſtitutis in ſecundo ſubſtōnis
gradu:unde poſito,ſed non conceſſo,ꝙ primus ſub
ſtitutionis gradus defecerit,neq; locum habere po
tuerit,propterea quia nulli extiterint deſcendentes
maſculi ipſius Angeli, tñ ſecundus gradus ſubſtitu-
30 tiones admitti dēt, qm̄ † ſubſtitutus ſubſtituto, pri-
mo ſubſtituto deficiente, dſ̄ ſubſtitutus primi inſti
tuti,ut in l.ſi Titius,& ibi Bart.l. cohęredi in prin.ff.
de vul.& pup.Bar.& alij cōiter in l.quādiu l'ultima
ff.de acq.hær.Pau.Caſt.in conſ.245.in 2.li. ergo q̄uis
primus ſubſtōnis gradus defecerit, tñ uocati in ſo
gradu admitti debent,tanq̄ ipſi Angelo ſubſtituti
& hoc argō in his terminis uſus fuit Iaſ.in conſ.14
31 in 2.li. ¶ Sexto principaliter ita arguo, † ſi,qñ fieri
extenſio de caſu expſſo ad casū ſimilē omiſſū, ſi
geret magis dilectum à minus dilecto excludi, ni
extenſio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſio nõ eſt facienda, gl.no.quã Bar. ſic intelligit, declarat, in l.ſi mater §.1.ff.de vulg.& pup. & ſequuntur Imo.Paul.Caſtr.& Moder. ibi, & ſequitur in l.1.in 1.q.prin.in 2.q.in 4.limitat.igiſ ex identitate rõnis qñ, ſi non fieret extenſio, contingeret è magis dilectũ excludi à minus dilecto, ne hoc abſurdũ ſequatur, extenſio fieri dẽt: Sed in caſu occur ſi non fieret extenſio de caſu expreſſo ad aliũ, de quo dubitatur, profectò hoc cõtingeret, filias Angeli minus dilectas p̃ferri deſcẽdentib. tertis magis dilecti quoad bona, de quib. eſt lis, ut ſupra dictũ, & oſtenſum fuit, ergo &c. Cui ra bene inſeruiunt ea, q̃ uoluit Petrus de Anch. conſ.351.ex ſerie teſtamenti &c. ubi is cõcludit ſtõnem in uno caſu factã locũ non habere in ca alio omiſſo, ne uxor minus dilecta, aliæq́; fœmi ferentur fratri teſtatoris, qui eſt de ipſius fami quẽ uериſimiliter magis dilexit. ¶ Septimo ad comitis Alberti conſiderari põt, ꝙ aut ambæ ſtões tàm in primo, q̃ in ſecundo capite fa- runt ab initio fideicõmiſſariæ, uel ſaltẽ effe- fideicõmiſſariæ habuerunt, cum hr̄ditas ab hærede adita fuerit, iuxta tradita per Bart. in l.Centurio ff. de vulg.& pupil.in l. precib. Bal.& alij C.de impub.& in d.cap.Raynutius ubi ſimiliter caſus eſt, ibiq́; poſt Imol.plenè di- & tunc intentũ habemus, ꝙ licet non euenerit ille, ꝙ deſcendentes maſculi Angeli nati non adhuc deſcendentes Alberti tãquam et ſubſtõnem fideicom.ſimiliter uocati debẽt per ea, q̃ uoluit Soc.in conſi.52.in j. vol. per Bar.in d.l.quamdiu l'vltima: & quia cũ teſta hac ſubſtõne fideicommiſſaria effectum con erit, ut ſupra dictũ eſt, licet ſub una cõdõne, caſu tm̃ facta fuerit, tñ in alio caſu diuerſo effectũ, ſed eundem effectum importanti lo vendicat d.l.mulier in prin.ff.ad Trebel. Aut dicere, ſubſtões in vtroque capite factas reſpectu deſcendentiũ Angeli, & ipſius Al- fuiſſe ambas vulgares, uel ſaltẽ ſubſtõnem fa- de deſcendentib. Alberti, qui fuerunt ſubſtitu immediatè deſcendentib. Angeli, fuiſſe vulgarẽ; vulgaris effectum habuiſſe, propterea ꝙ deſcen Angeli tanq̃ non nati bona, de quib. agitur, non potuerunt: Et tunc ſimiliter eſt conclu comitẽ Albertũ ex hac ſubſtõne admitten- quamuis ꝓpriè caſus expreſſus non euene- nam regulariter vulgaris ſubſtitutio, quæve ef- vulgaris habet, expreſſa in uno caſu exten- ad alium, per quẽ is, cui ſubſtõ facta fuiſſet, nõ hæres, aut bona capere non poſſet, ut in l.fi. C. & ſubſt.ſub cond.fac.d.§.& quid ſi tm̃, & tra Bar.& alij in l.1.ff.de vulg.& pup. ¶ Quod † aũt ſubſtõ facta Angelo de ſuis deſcendentibus fideicõmiſſaria, longa demonſtratione opus ſiquidem fuit cõpendioſa, ergo fideicom- ſſariam continere potuit d.l.precibus, & d.l.Centurio cum ubiq́; no. per doct. Iſtud ad hæc teſtator ſe uoluit, dicendo vulgariter, & per fideicõ- ad not.p Imol.& alios in d.l.Centurio. Sub tio quoq́; ſecundo loco facta de Alberti deſcẽ tib. poſt mortẽ Angeli, ſuorumq́; deſcendentiũ dici fideicõmiſſaria, uel ſaltẽ effectum fideicõmiſſariæ habere, nam facta fuit ſimpliciter per ſubſtituo, qđ eſt cõe Bar.in d.l. Centurio col. poſt mortem Angeli, ſuorumq́; deſcenden- & ſic cũ tractu tpis, ergo fuit fideicõmiſſaria, ſimplex vulgaris, ut eſt de mente Alex.in d. §.quidam rectè in 2.col.ff.de liber.& poſth. hoc mõ ſaluari põt opinio Bal. ibi: & ꝙ hoc in

caſu, qñ ſubſtõ poſt mortem ſimpliciter facta fuit, dicaſ fideicommiſſaria, uoluit gl.in d.l.precibus, & Azo in ſumma C.de impub.gl.in d.c.Raynutius, & in c.ſi pater, ibiq́; Io.Andr.de teſtam.in 6. & maior pars legiſtarum hac in ſnĩa cõſtant. Quare ſᷣm Bar. in d.l. Centurio col. 6. poſt Odofre. hæc opinio eſt magis cõis, q̃ uoluit ẽt gl. ibi à Fulgo. ponderata in l.in teſtõ C.de teſta.milit.ubi conditio mortis fideicõmiſſariam importat. ¶ Rurſus dico prędictam ſubſtõnem fuiſſe fideicõmiſſariam, q̃a facta fuit in rebus certis per verba cõia, hoc eſt per verbũ ſubſtituo, quod rebus certis adiectum nunquam poteſt directam importare ſubſtõnem, ſed fideicommiſſariam l.cogi §.& generaliter, ibiq́; Bar.ff.ad Treb. & Bar.in d.l.Centurio col.11. Et quamuis in caſu nr̃o ẽt ultra uerbum cõe fuerint adiecta verba directa ibi, & in illis hæredem inſtituit, quo caſu verba directa, & non cõia attendi deberent Bar.in d.l. Centurio col.12.tñ illud ꝓcederet, qñ hmõi verba eſſent ad vniuerſitatem bonorum, hoc eſt ad hæreditatẽ, vel eius quottam relata, ſecus ſi ad res certas, ut in caſu noſtro: tum quia verbum cõe ad res certas relatum ad directum non trahitur, ut ſupra, tum quia verbum directum rebus certis adiectum non hæredis inſtitutionem, ſed legatũ importat, ut in l.quo-
35 ties C.de hæred.inſtituen.cũ ſimil. ¶ Adde, ꝙ † Bar. in d.l.Centurio pluribus in locis uoluit, ꝙ his caſib. q̃bus ſubſtitutio facta per verbũ cõe cũ diſtributione tpis ſolet directam importare, dicatur continere, & importare fideicommiſſariam, qñ ex alijs uerbis, & diſpoſitis coniecturata colligi põt, ꝙ teſtator noluerit per fideicõmiſſum ſubſtituere: quod quidem ẽt eſt de mente Soc.in d.conſi.52.in 3.& 4. col. in 1. uol. Hoc aũt in caſu occurrenti põt ex plurib. colligi, nam teſtator diſpoſuit, ꝙ deſcendentes ex Alberto ſubſtituti non deberent petere, nec moleſtare Angelum, eiuſq́; deſcendentes, ut præſtarent aliquam cautionem, illam vꝫ, quam de iure p̃ſtant grauati per fideicommiſſum condõnale ipſis fideicommiſſarijs, ut in l.iubemus cũ ibi not.C.ad Treb. & per totum ff.& C.ut leg.ſeu fideicom.nom.caue. cum ſimil. Teſtator ad hæc prohibuit Trebellianicam, quæ fideicommiſſariæ, & nõ directæ ſubſtõni conuenit, Inſtit.de fideicom.hære.in §.poſtea, l.1.& per totum ff.ad Treb.d.l.iubemus, & per totum C. eo.tit.& d.c. Raynutius. cum igiſ utraq́; ſubſtõ fuerit fideicommiſſaria, uel ſaltẽ prima fideicommiſſariæ effectum habuerit, ut ſupra oſtendi, ſequitur, ꝙ ſumus in caſu doctrinæ Bar.in d.l. quãdiu l'ultima, ut ſecundo loco ſubſtitutus, deficiente prima ſubſtõne, poſſit admitti, ut dñt Soc.in d.conſ.52.& Dec. in d.conſ.238. ¶ Vltimo ꝓ hac opinione ad fauorẽ comitis Alberti, ꝙ ſubſtõ effectũ debeat habere in caſu, qui euenit, & filiæ Angeli teneanſ bona integraliter reſtituere, faciũt ea, q̃ uarij doct.in ſuis con
36 ſilijs adducunt ad oſtendendũ, † ꝙ ſubſtõ in uno caſu facta, & expreſſa ad aliũ caſum extendiſ, q̃ oĩa referre longũ eſſet: ideò ſola remiſſione ꝯtentus ero: iſtam namq́; opinionẽ plenè cõprobant, cõtrarijſq́; rñdent Soc.in d.conſ.52.col.6.in j.uol.& in conſ.92. col.ult.in 3.col.Dec.in d.conſ.238.col.3.Rom. in cõſi.56.Iaſ.in conſi.403.Vannottus &c.in conſ.228. teſtator &c. & oĩno in conſ.148.nobilis &c. in 2. uol. Poſſent infinita cõſilia Cornei, multorumq́; aliorũ allegari, q̃ breuitatis gratia omitto, p̃ſertim cũ laborioſum potius, q̃ ſubtile futurũ eſſet. ¶ Supereſſet nunc, ut ex aduerſo deductis oĩbus rñderetur, ſed cum ex allegatis pro parte comitis Alberti poſſit illis reſponſum colligi, ſolum aliquibus, quæ magis urgere videnſ, ſpecificè reſpondebo. Et omittendo

primum motiuum, cui ex iam dictis in tertio fun-
damento pro comite Alberto reſponſum apparet,
non obſtant ea, quæ uolunt Ioannes Andr. in addi.
ad Spe.in tit.de teſta.in §.in primis in add.magna in
4.q.Oldr.in conſi.142.factum tale eſt,& Paul.Caſt.in
conſi.14.alias 220.uiſis,& conſideratis in j.lib.Nam,
ut ſupra ſæpius dictum eſt,ſubſtitutio in noſtris ter
minis locū in eo caſu,qui euenit,habere potuit ꝑ p̄
dicta, ac ſi rectè uerba ſubſtōnis conſiderentur, ea
fuerunt uerè,& ſpecificè adimpleta, eoq; mō, quo
fuerunt expreſſa:& ideò quærendum nō eſt, utrum
ſubſtitutio in uno caſu facta locum in alio habeat:
Et poſito,ꝙ de hoc quęrendum,& dubitandum eſ-
37 ſet,† adhuc pōt rn̄deri ijs, quæ uoluerunt Io. Andr.
& Oldra.& Paul.Caſt.qui ſolum ſuper doctrina Io.
And.& Oldr.ſe fundat:nam ideò ſubſtitutus, ſi oēs
puſthumi,ſeu naſcituri deceſſerint ſine filijs,nō ad-
mittitur, ſi unus tm̄ poſthumus natus fuit, deinde
mortus,qm̄ ibi agebaſ de excludēdo matrē a luctuo
ſa hr̄ditate filij,cui ſubſtitutus fuerat extraneus,arg.
l.fi.C.de inſtit.& ſubſt. ſub cond. fac. Et ſicut ſubſtō
facta in uno caſu ad alium non extendiſ.qn̄,ſi fieret
extenſio, cōtingeret perſonam magis dilectā exclu
di,ita è ɔ̄ qn̄ extendendo ad alium caſum continge
ret perſonam magis dilectam admitti,minuſq; dile
ctam excludi,ut eſt in caſu noſtro,tunc ſubſtō facta
in uno caſu debet extendi ad aliū,per quem perſo-
na magis dilecta ad excluſionem minus dilectę eſ-
ſet admittenda,ut ſupra plenius declaraui: Et ita ſal
uatur Paul.Caſt.in d.conſi. in quo non fit extenſio,
quia excludebaſ magis dilectus ꝑꝑ minus dilectū,
nam cum Paul.moueatur ſolum ex dictis Io. And.
& Oldr.debet in ijs terminis intelligi,in quib.ipſi lo
quunſ arg.not.per Bar.in l.nō ſolum §.liberationis
verba ff.de lib.lega.Et ſic illa d.Io.And.& Oldr.pro-
cedunt,ne mater per ſubſtitutū à luctuoſa hęredita
38 te filij excludatur. Hinc ēt videmus,† ꝙ vulgaris ex
preſſa facta filio,ſeu poſthumo non continet tacitā
pupillarē,qn̄ mater eſt in medio, ne mater a luctuo
ſa hæreditate filij excludatur,neq; tunc de uno caſu
ad alium extenditur,vt in d.l.fin.C.de inſtit.& ſubſt.
ſub cond.fac.qui tex.ſemper allegatur, ꝙ tacita pu-
39 pillaris ɔ̄ matrem non admittitur.¶ Pręterea † ſub-
ſtitutio compēdioſa complectens plura tp̄a facta fi
lio impuberi per uerbum cōe, quæ regulariter pu-
pillarem ſolet importare, ſi filius in pupillari ętate
deceſſerit,& fideicommiſſariam, ſi deceſſerit poſt
aditam hęreditatem,& pupillarem ętatem, ut in d.
l.Centurio,& in d.l.precibus,& vbiq; Bart.& alij, tn̄
quando mater ſupereſt, pupillarem non continet,
ſed omni tp̄e ualet ut fideicommiſſaria, ne mater
à luctuoſa hęreditate filij excludaſ,vt declarat Bar.
cuius opinio hodie cōis eſt, in d.l. Centurio: & ita
loquuntur gloſſæ tenentes cōpendioſam factam ꝑ
uerbum cōe eſſe omni tp̄e fideicommiſſariam: Ex
quibus patet reſponſum eſſe ſecūdo motiuo ɔ̄rio,
ex ijs,quę Io.Andr.& Oldr.in locis pręallegatis uo-
luerunt.¶ Non obſtat tertium de l.pater ſeuerinam
ff.de cond.& demonſtr.ibiq; Paul.Caſtr.& Imol.cū
alijs,ubi in legatis,& fideicommiſſis particularibus
ſubſtitutio in uno caſu facta ad alium caſum non
extenditur,ſecus ſi in hęreditate facta ſit, at nos ſu-
mus in ſubſtitutione de rebus certis facta,ergo &c.
Quia multis modis tex.in d.l. pater ſeuerinam eui-
40 tari poteſt,† primo, quia uerum non eſt, ꝙ in hoc
ſit dr̄ia, an ſimus in legatis,an uerò in hr̄ditate; nā
hęc dr̄ia eſt cōiter reprobata.& contrarium uoluit
ibi Bar.& latius D.meus Soc.in d.l.1.in 2.qō. primę
qō. princip. in prima limitatio. ubi affirmat cōem
opinionē eſſe cum Bart.quem ſequuntur Paul. Ca-
ſtren.Imol.& Moder.quos Soc.ipſe allegat: ibique
textui in d.l.pater ſeuerinam rn̄dent,ꝙ loquatur in
caſu,quo ſubſtitutio facta eſſet ſub condōne facti,
quę à pręcedenti diſpoſitione incœpit: Et ego ſatis
plenè,& clarè demonſtraui in d.c. Raynutius textū
illum non probare ſubſtōnem factam in uno caſu
non extendi ad alium,quia ibi facta fuit ſubſtitutio
ſub condōne non neceſſaria,ſed uoluntaria ad vul-
garem,ideoq; debuit uerè in caſu tm̄ expreſſo ad-
impleri Bart.in l.Gallus §.& quid ſi tm̄ ff. de liberis,
& poſthumis cum ſimilibus,l.qui hæredi,l.mæuius
ff.de cond & demonſt. in caſu autem noſtro agitur
de cōditione adiecta,quę eſt neceſſaria quoad effe-
ctum actus, ſumendo neceſſitatem, quę reſultat ex
mente,& diſpoſitione teſtatoris: quo caſu fit exten
ſio de caſu ad caſum d.l.mulier in princ.ff.ad Treb.
& ſupra dixi. Aliter etiam illi textui reſpondent
Moderniſ.de Monteferrato in ſua repetitione d.c.
Raynutius. ¶ Quarto non obſtat id, quod uoluit
Ang.in d.l.quamdiu l.vltima ff.de acq.hæred. Nam
eius doctrina cōiter impugnatur, ut dixit Soc.in d.
l.1.col.16.in 3.limitatio.ff.de vulg.& pup.Poteſt etiā
aliter rn̄deri, ueluti ex prædictis colligitur. ¶ Non
aduerſantur multa conſilia in cōtrarium allegata,
quia dici poteſt,ea procedere, qn̄ prima, & ſecūda
ſubſtitutio non eſſent fideicōmiſſariæ: ſecus ſi utra
que fideicommiſſ.foret,quia tūc prima deficiente,
debent ſecundo ſubſtituti admitti,qui & ipſi dicun
tur primo hæredi inſtituto grauato ſubſtituti,ut ſu
pra dictum fuit per ea,quæ uoluit Soc.in conſil.52.
in 1.vol.& Dec.in conſi.238.per no.à Bar.in d.l.quā-
diu:item quia ſecundo ſubſtitutus dr̄ inſtituto ſub-
ſtitutus,prima ſubſtōne deficiente, ut ſupra in quin
to argō retuli:item quia vltimus quoq; ſubſtitutus
per fideicommiſſum teſtatori,non aūt grauato ſuc
cedit l.cohæredi §.cū filiæ ff.de vulg.& pup. ¶ Nec
obſtant iura ſupra allegata,quibus probatur,ſubſti-
tutionem,ſeu diſpoſitionem in uno caſu factam ad
alium caſum non extendi, caſumq; omiſſum rema
nere ſub diſpoſitione iuris cōis.d.l.commodiſſimè,
d.l.pater ſeuerinam,d.l.ſi cum dotem cum ſimilib.
& dici poſſe,de hoc caſu non loquitur ſubſtitutio,
Soc.in conſi.62.& 69.in 3.uol.Io.And. in addi.Spec.
in tit.de teſta.in §.in primis in addit.magna,Abb.in
conſi.140.in 1.uol.cum ſimilib.Quia, ut ſupra dictū
fuit, caſus ille,qui in caſu noſtro euenit, non fuit o-
miſſus,ſed expreſſus:Secundo poſito, ꝙ non fuiſſet
ita pręciſè expreſſus,tn̄ debuit de caſu ad caſum ex
tendi ex mente teſtatoris, qui effectum hunc conſi-
derauit,ꝙ bona omnino ad maſculos peruenirent,
& fœminæ excluderentur; & ideò cōditio expreſſa
fuit neceſſaria quoad effectum actus ex mente teſta
toris iuxta d.l.mulier in prin.ff.ad Trebel. Prætereà
textui in d.l.commodiſſimè,& in d.l.pater ſeuerinā
ſupra reſponſum fuit:alia uerò iura parum faciūt.
Et hæc quoad primā difficultatem.¶ Capio fīnda-
bium,utrum ſententiæ latę contra Iacobum,qui
eadem cā contra eaſdem perſonas egit,comiti Al-
berto nunc agenti nocere potuerint, ut ipſe exce-
ptione rei iudicatæ excludatur? Et uiam diſputati-
uam omittendo, concludo ſn̄ias prædictas comiti
Alberto non nocuiſſe,quin is agere poſſit ex plona
ſua ad bona fideicommiſſo ſubiecta, ex quo dr̄ de
commprehenſis ſub verbis ſubſtōnis, & in eo oēs
qualitates,& condōnes neceſſariæ uerificanſ, ut ſu-
41 pra concluſum fuit: † nam dictæ ſn̄iæ ſunt res inter
alios acta c.quamuis de re iud.l.1.ff.de except.rei iu
di.ca.cum olim in fi.de cauſ.poſſ.& propr.& ꝑ toti
C.res inter alios acta, & in l.2. C.quib.res iudic.non
noc.ubi ſn̄ia contra unum hæredem lata cohære-
dious

abſentibus,& non citatis,ſeu aliter nō ꝯſentiē-
non nocet,& ibi gloſ.& docto.plures caſus po-
,& plenius in d.c.q̃uis,& in l.ſæpe.ubi Alex. &
ff.de re iudica.inter quos caſus noſter nō repe-
,ergo quoad eū regulæ ſtandū eſt, ut non no-
arg.l.ius ſingulare ff.de legibus,nā exceptio re
firmat in caſib.non exceptis l.nā qđ liquide in
pen.lega.& ad magis ſpecialia deueniēdo,hæc
o clarè vr̃ probari in l.1.§.cū dr̃ ff.ſi cui plus,
l.falc.ubi id,qđ cognitū fuit inter hæredem,
mq; fideicōmiſſariū, cæteris fideicōmiſſarijs,
ad arbitrium miſſi nō ſunt, non nocet:ꝑꝑea ut
id nocere queat,ſolet ab hærede fideicōmiſ
denūciari,ut ad arbitriū ueniāt, ibiq; ſuā cau
agant. Profecto ille tex. melius, q̃ faciat,huic
conuenire nō poſſet.¶ Secundo induco l.ſæ
de re iudica.ponderando rationē iureconſul-
namq; ibi tex.ꝙ ſententia lata ꝯ unum hære-
entē ꝯ debitorē hæreditariū non nocet cæte-
hæredib.uolētibus pro ſuo iure agere, ēt ſi ip
redē agere,& contra eū fuiſſe iudicatū ſci-
niſi cæteri ēt citati fuiſſent, ut ibi in uerſ.itē
ob.&c.& ratio,eſt quia unus, qui ꝑ ſe egit,
potuit cæteris interdicere, quo minus ſuo iu-
ratim uti uoluerint:Hæc ratio colligitur ex
uerbis illius tex.quæ eſt generalis,& optimè
uenit caſui noſtro;nā cū Iacobus,Comesq; Al-
tus fuerint fideicōmiſſarij,&vnuſquiſq; ius ex ꝑ
ſua,& non alterius habuerit,& habeat,ſed po
ambo ex ꝑſona teſtatoris,cui ambo tanq̃ fidei
ſarij dicuntur ſuccedere, ſequitur,ꝙ ſi unus
& ſuccubuerit,alteri ēt ſcienti nocere non
d.l.ſæpe verſ.diuerſa cauſa &c.¶ Tertio † ad
exceptio rei iudicatæ noceat uolēti agere,
identitas requiritur,rei vel,cauſarū, & ꝑſo-
,& una deficiente, exceptio non obſtat l.cū
tur cum duabus ſequentibus,ibiq; Paul.Caſt.
ff.de excep.rei iud.ſed hoc in caſu deficit idē
ꝑſonarū,q̃uis ambo ſint fideicōmiſſarij, ſicut
mus de plurib.hæredibus,ut in d.l.ſæpe, & ma-
,quia ſucceſſiuè,diuerſiſq; tēporibus uocanť:
ēt cauſarū identitas, nā licet ambo ex eadē
ſubſtitutione uocati,non tñ ſimul,ſed ſucceſſi-
diuerſoq; tꝑe,ut in primo articulo dictum fuit,
teſtamenti tenore probať:cumq; diuerſis tem
eſſet ipſis acquirendū, q̃a diuerſo tꝑe ſubſti-
nis conditiones erant in ipſorū ꝑſonis adim-
,ſequiť,ꝙ non identitas,ſed diuerſitas cauſæ
,arg.tex.nota.in l.ſi mater §.at ſi ex alia cau-
de excep.rei iudi.Igitur res iudicata ꝯ Iacobū
potuit parere exceptionē rei iudicatæ aduer-
Comitē Albertū nunc agere uolentē ex ꝑſona
ex iure habito à teſtatore, cui ſuccedere dr̃
hæredi §.cum filię.¶ Quarto præſuppoſito,ꝙ
Iacobū,comitemq; Albertū fuiſſet iuris,ſeu
connexitas,tñ connexitas illa fuit reſpe-
eiuſdē principij,cū ipſi ius ab eodē principio,
à teſtatore habuerint, cui ambo ſucceſſiuè
ſuccedere,ut dixi.Quo fit,ut ſententia lata
Iacobū,cui primo ius fuit delatum, non potuit
Comiti Alberto præiudicare per regulā l.1.ff.de ex
rei iudi.& d.c.q̃uis,l.1. C.res inter al.acta,l.2.C.
iudic.nō noc.& d.l.ſæpe in princ.& optimè fa
in c.dilecto in fi.de præben.Specul.in tit. de
prolat.§.nunc de effectu uerſi.ſed pone, &
in dict.c.q̃uis col.8.¶ Quinto ſic arguo, † ubi
res,q̃ ad iudiciū deducitur,plures æquè prin
ter tangit,ſi unus agat,& ſuccūbat, ſententia
non nocet:& ad hoc, ut alijs noceat, requiriť,
citati fuerint,uel ꝑ edictū, adeo ꝙ ſim-

plex ſcientia extraiudicialis nō ſufficeret,ut uoluit
Ang.in l.Papinianus §.ſi ex cauſa ff. de inoffi. teſta.
& fuit dictum Innocen.in d.c.q̃uis ꝑ nota.in c.fi.de
maior.& obed.Faciūt, quæ in ſimili habenť ꝑ Imo.
in l.decē col.2.3.& ꝑ totū ff.de uerb.oblig. In caſib.
aūt exceptis à iure,in quib.res iudicata alijs ius ſi-
mile,& æquale habentibus nocet,ſimplex ſcientia
abſq; citatione requiriť,ut ibi ꝑ Innocen. & Alex.
in d.l.ſæpe in 6.col.uerſi.in tex.ibi ſed ſcientib.Attñ
ſm Alex.ibidem col.5.uerſ.itē limita iſtum tex.illa
ſcientia tunc debet interuenire tꝑe iudicij,& ꝓceſ
ſus,ſecus ſi poſt latā ſnīam:nā tunc talis ſcientia,&
patientia,puta nō appellādo,nec aliter ſnīæ contra
ueniendo,nō noceret illi,qui in iudicio non inter
fuit,q̃uis ad eum res illa ſpectaret:ita notab.uoluit
Bal.in l.2.C.de fide inſtrum.q allegat l.ſi rem §.quo
libet cum ibi nota.C.de euictio.Sed nos ſumus ex
tra caſus à dicta regula exceptos d.l.ſæpe, & ſupra
dixi,& contrarium dicēs hoc oſtēdat,ergo ſola ſim
plex ſcientia non potuit ipſi Comiti Alberto nō ci
tato p̄iudicare;& poſito,nō tñ cōceſſo, ꝙ caſus no
ſter eſſet de caſib.à regula exceptis,in quib.res iudi
cata ꝯ unum alteri præiudicat,tñ cum ipſe Comes
Albertus ſcientiā nō habuerit de ꝓceſſu facto ante
ſnīam,q̃uis poſt rem iudicatā ſciuerit, ſnīa contra
Iacobum lata ſibi nocere nō debuit.Et licet Alex.
in d.l.ſæpe col.30.in uerſ.ſed maius dubium expreſ-
sè uelit ſcientiā non fore neceſſariam in illis caſib.
per text.in l.ſi ſuperatus.ff.de pigno. prout ipſe illū
text.inducit,qui loquiť,qñ ſnīa ferretur contra hæ-
redē,quia nocet legatarijs ēt ignorantibus, tñ hic
non eſt caſus noſter,ſed qñ unus fideicommiſſarius
ageret,nā ſuccumbens cæteris ignorantibus,imo
non citatis non p̄iudicat,ut infra ēt dicetur.¶ Præ
terea ut in caſibus,in quib.res iudicata tertio noce
re poteſt,ea noceat,requiritur,ꝙ ille tertius ſciat ſi
bi tunc ius cōpetere,ſecus ſi ingnoraret, Inno.in c.
ſuborta de re iudica.qđ dictum multum cōmēdat
D.Anto.ibi,& Alex.in d.l.in eadē col. in uerſ. item
limita,qñ tertius &c.Sed tꝑe, quo Iacobus pro ſuo
iure egit,Comes Albertus non ſciuit, nec ſcire po
tuit ius ſibi cōpetere, cum nihil iuris tunc adhuc
haberet,q̃a nōdum fuerat uocatus,neq; ſibi ius ali-
quod erat delatū,ex quo ſucceſſiuo ordine, & ſub
conditione uocatus fuerat,ut ſupra,ergo de illo iu
re quoad hunc effectum conſideratio haberi non
debuit,argum.dict.l.ſi mater §.at ſi ex alia cauſa ff.
de excep.rei iudica.cui ſententiæ optimè inſeruit
id,quod uoluit Ioan.de Imol.poſt Ange.in d.l.ſæpe
44 per text.in l.ſi hæres ff.famil.herciſ. † ꝙ ſi ſint duo
hæredes,unus purè, alius ſub conditione,& hæres
purè egerit,& ſuccubuerit, ſnīa non diceť nocere
hæredi ſub cōditione,quæ nondum euenit,quia ta
li hæredi nōdum ius erat realiter acquiſitum: & li-
cet Alex.in d.l.ſæpe col.5.in uerſi.item in quantum
litera &c.dicat text.in d.l.ſi hæres probare,ꝙ ſentē-
tia non proſit,an aūt noceat, textum hoc non de-
clarare,tñ tu dicas,ꝙ cū ille tex.uelit in eo caſu ſen
tentiam non prodeſſe, inferre dr̃, ꝙ ēt in caſu, quo
lata fuiſſet contra hęredē agentē, non nocuiſſet al-
teri hæredi conditionali:nam hi duo caſus ęquipa
rantur,& iureconſul.de uno ad alium in noſtris ter
minis arguit,ut hr̃ in d.l.ſæpe.¶ Prædictis tñ multū
aduerſatur l.ex contractu ff.de re iudica.quem tex.
in contrarium inducit Alex. in d.l.ſæpe in fi.5.col.
45 cum ſequenti: † ſed dici poteſt, illum loqui de ſub
ſtituto vulgariter,uel pupillariter,qui ſub cōditio-
ne legis uocatus dicebatur,nos uero de ſubſtituto
ꝑ fideic.ſub conditione hominis uocato. Hæc ſo-
lutio non ſatisfacit,quia diuerſitatē potius facti, q̃
iuris

iuris ponere vr̃,neq; in hoc vr̃ differentia inter ſub-
ſtitutum vulgarē,ſeu pupillarē, & fideicōmiſſariā:
nā ꝙ ſnĩa lata ꝯ hæredem noceat ēt fideicommiſſa
rio,eſt tex.in l.filiusfamilias.§.diui in ulti. uer.ff.de
leg.1.& in l.ſi patroni in l.fi.ff.ad trebel.ſm unam le-
cturā approbatā.Quare pro declaratione caſus no-
46 ſtri,& materiæ melius dicendū eſt,† ꝙ aut credito
res hæreditarij agunt ꝯ hæredem,& ſic ex facto & ꝯ
ctu teſtatoris,ſeu defuncti,uel è ꝯ,& tunc ſnĩa ꝯ hæ-
redem lata nocet ſubſtitutis, & fideicommiſſarijs
d.l.ex ꝯctu d.l.filiusfamilias.§.diui in fi. uer.ſicut la-
ta pro hæredē agente ꝯ debitores hæreditarios ꝓ-
deſt cohæredib.ut in l.ſi hæres cum ibi not.ff.famil.
hercis.& ratio eſt ſm Paul.Caſtr.in d. §. diui in ulti.
col.nā ex quo lata fuit ſnĩa ꝯ hæredem,& bona pro
ſatisfaciēdo creditoribus hæreditarijs uendita fue
runt,ꝑiudiciū fit legatarijs, ſeu fideicōmiſſarijs,qa
bona,quæ fuerant teſtatoris,quoad hunc effectum
videntur eſſe hæredis,qui oĩbus hæreditarijs credi
torib.tenetur,unusq; & idem cū defuncto cenſetur,
ut in auth.de iureiuran.à mor.præſtito;nam iure di
geſtorū hæres ipſe tenebatur creditorib. inſolidū,
ſed non legatarijs,ut in l.quæ dotis ff.ſolu. matrim.
ſnĩa ergo lata,& alienatio bonorū ꝯ hæredē facta,ſi
alia bona non erant,firma manet,ut ibi ꝑ Paul.Caſt.
Aut agitur cōtra hæredē ſcriptū querela inofficio-
ſi,& tunc ſi hæres ſuccūbat,ſnĩa nō modo ſibi, ſed
legatarijs quoq;,& fideicōmiſſarijs nocet,ut in l.Pa
pinianus.§.ſi ex cauſa.ff.de inoffi.teſta. Idē ſi contra
eum agatur de nullitate teſtamenti l.ſi patroni.§.fi.
alias actiones ff.ad Treb.ſm unam literā coĩter ap-
probatā,& ibi docto.cōiter Bar.Alex. Imol. & alij.
idem ſi contra hæredem agatur,ꝙ teſtamētum ſit fal
ſum,Anto.in c.cauſam il 2.qui fil.ſint legit.his.n. ca
ſibus ſnĩa ꝯ oēs ius facit ſm Anto.& hr̃ per Alex.in
d.l.ſæpe in 8.& 9.col.Aut uerò agitur querela inoffi
cioſi,aut de nullitate contra teſtum̃,uel aliter con-
tra unum legatarium,uel fideicōmiſſariū,& is ſuc-
cubuit,& tunc huiuſmodi ſnĩa illi,& non alijs lega
tarijs,uel fideicommiſſarijs nocet,ut eſt tex.not. in
l.1.ff.de excep.rei iudica.Ratio diuerſitatis eſt,quia
ubi ſnĩa eſt lata contra hæredē,dr̃ lata contra caput
teſtamenti,quia hæres caput eſt teſtamenti. §. ante
hęredis inſti.de leg.l.ꝓxima.ff.de his,quę in teſtam.
delen.& ideò lata contra eum nocet, facitq; ius cō
tra legatarios,& fideicommiſſarios ēt uniuerſales,
ut eſt tex.notab.in d.l.ſi patroni in fi.& in d.l.Papinia
nus.§.ſi ex cauſa:dr̃ enim hæres legitimus defenſor
omnium legatariorum, & fideicommiſſariorum,
ideoq; nil mirum,ſi ſnĩa lata contra hæredē illis no
cet,quia lata cōtra legitimū adminiſtratorem no-
cet l. cum non iuſto. ff. de colluſ.detegen. not. per
glo.& docto.inter alios caſus,in quib. ſnĩa lata cō-
tra unum alteri præiudicat, in d.l. ſæpe, in d.l.2.C.
quibus res iudi.non nocet,& in d.c.q̃uis extrà de re
iudica.& hæc ſunt expreſsè de mente Alex.qui ſic
declarat in d.l.ſi patroni In §.actiones in 3.col.verſi.
3.arguit &c.quæ rationes ceſſant,qñ cum uno ex le
gatarijs,uel fideicommiſſarijs ageretur, quia tunc
ſnĩa contra illum lata cæteris non præiudicaret, ni
ſi eſſent citati ad ſe defendendum, ut in d.l.§.cū dr̃,
qui tex.ēt poteſt intelligi,qñ unus legatarius,uel fi-
deicōmiſſarius ageret non ad impugnandū teſtm̃,
ſed ad aliū finem pro iure ſuo ꝯſeruando, nā tunc
ſnĩa contra unū ex legatarijs,uel fideicommiſſarijs
lata cęteris non præiudicat,ut eſt ibi tex.qui ēt hoc
innuit.¶ Et his non refragātur ea,quæ uoluit Alex.
in d.l.ſępe in 3.& 4.col.qui plures allegat tenentes
ſnĩam latam contra hæredem nocere fideicōmiſſa
rijs,ſed non dicit ibi,neque examinat,an lata con-
tra unum ex fideicōmiſſarijs, uel legatarijs noceat
alijs habentib. ēt ſimile ius:& ex prędictis non no-
cere dicendum eſt.Quę oĩa ſunt benè,notanda qa
hanc materiā rectè declarāt.Ex quib.infertur,ꝙ,cū
in noſtris terminis Iacob. unus ex fideicōmiſſarijs
cōtra hęredē hæredis egerit pro conſeruando ius
ſuū,utq; ſibi reſtitutio fieret,& ꝑ plures ſnĩas, quę
in rē tranſiuerunt iudicatam ſuccubuerit,tales ſnĩę
nullum comiti Alberto ſimile ius ab alio, q̃ à Iaco
bo prętendenti pręiudicium parere potuerunt,per
text.in d.l.1.ff.de excep.rei iudi.& in d.l.1.§.cum dr̃
cū alijs ſupra allega.¶ Et q̃uis Alex.in d.l. ſępe col.
9.in uerſ.item ex his infertur aliter ſentire,& loqui
videatur,q̃ ſupra dictum fuerit,tñ non recedendo
ab ijs,quę dicta ſunt ex mente Alex.in d.l.ſi patroni
47 in fi.† dico,ꝙ Alex.in d.l.ſępe loquitur,qñ cōtra hę
redem ageretur,ipſe.n.tunc uoluit in tantū ſnĩam
pręiudicare fideicommiſſarijs,& legatarijs,ꝙ ēt le-
gatarijs,uel fideicommiſſarijs ſub conditione ante
conditionis euentum ſnĩa lata contra hęredē pręiu
dicaret,illisq; ēt non citatis,quia cum nondum ius
ipſis acquiſitum eſſet, non debuerunt citari d.§.di-
ui:Hoc modo ēt debent declarari glo. in l.de uno
quoq;.ff.de re iudica.& tradita per Bar.in l.in diem.
ff.de aqua plu.arcen.cum ſimil.Et q̃uis cōtra Alex.
ibi poſſet induci d.l.1.§.cū dr̃,ubi vr̃ tex.contra eū,
tñ pro nunc dico nos eſſe in alio caſu, vꝫ qñ unus
fideicōmiſſarius contra grauatum, uel eius hęredē
egit ad reſtitutionem fideicommiſſi:quo caſu ſnĩa
nō nocet,niſi agenti,ut ſupra per d.l.1.& d.§. cū dr̃.
Pręterea Alex.loquitur, qñ creditores hęreditarij
agerent contra hęredem,qa tunc,ut dixi,ſnĩa oĩb.
legatarijs,& fideicommiſſarijs noceret:nos uerò lo
quimur,qñ unus fideicommiſſarius cōtra hęredē
ageret:qui caſus diuerſi ſunt,ut ſupra dixi, dādo ra
tionē diuerſitatis ex mente Pauli Caſtrenſis in d.§.
diui.¶ Sexto principaliter,ſatisq; cōcludēter oſtē
48 do, † ꝙ ſnĩę contra ipſum Iacobum latę nō potue-
runt nocere comiti Alberto nunc uolenti agere,ēt
ꝙ is ſciuerit tunc litem fuiſſe motam:quinimmò
ēt ſi comiti Alberto fuiſſet notificatū,uel ipſe tunc
fuiſſet nominatim citatus,quod eſt fortius,tñ prę-
iudicare non potuerunt;qm̃ cum Iacobus merum
poſſeſſoriū intentauerit,ſuperq; illo duntaxat ſnĩę
latę fuerint,ut conſtat ex tenore ipſarum ſnĩarum,
quę merum poſſeſſorium continent, hoc eſt reuo-
cationem tenutę,& cōmiſſionis illius, & maximè
iunctis ſtatuto loci,& proceſſibus tunc factis inter
Iacobū ex una,& dictas filias Angeli ex alia:qđ ēt
conſtat ex eo,ꝙ non fuit admiſſa ſecunda appella-
tio,quia eramus in poſſeſſorio,ſequitur hinc ꝗ hu-
iuſmodi ſnĩę comiti Alberto nunc agēti mero pe-
titorio pręiudicare nō potuerunt, quia ſnĩa lata cō
tra unū ſuper una cauſa non pręiudicat alteri ēt idē
ius habenti ex alia agere uolēti,ut ſupra dixi per d.
l.cum quęritur cum duab.ſequentibus, & d.l.ſimili-
ter.§.at ſi ex alia cauſa cum ſimil.ſed cauſę poſſeſſo
rij,& petitorij ſunt diuerſę l.naturaliter.§.nihil cōe.
ff.de acqui.poſſ.l.1.C.de appell. cum alijs, ergo &c.
Pręterea ſnĩa lata contra agentē poſſeſſorio,quę in
rem iudicatam trāſiuit,non nocet eidē,ſi uult age
re petitorio,& ultra iura ſupra allegata eſt tex.in l.
an eandē §.fina.ff.de excep. rei iudi. & ibi glo.hoc
locum habere inquit,ſiue ſimus in poſſeſſorio adi-
piſcendę,ſiue recuperandę,ſiue retinendę: multo
minus ergo debet nocere alteri tertio uolenti age
re petitorio,ēt ꝙ ipſe ius idem cum primo habue-
rit,& litem ab alio prius motam ſciuerit,uel ēt ad
illam fuerit noĩatim citatus, cum plus noceat ſnĩa
contra litigantem principaliter lata, q̃ contra ter-
tium.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ut ſtatim dicetur. Et hæc quoad ſm dubium
ſciant ultra ea, quæ ſuper hoc in primo quoq;
ſiculo dicta fuerunt: neq; aliter inſiſtam ſuper ſo-
lutione eorũ, quæ poſſent in contrarium allegari,
ex prædictis ſatis clara oĩbus rñſio colligi po-
terit unuſquiſq; diligens facilè perpendet. ¶ Ve-
nio ad ultimam hæſitationẽ, præſuppoſito, Comi-
tem Albertũ habuiſſe notitiam de lite prius mota
contra Iacobum, utrũ hæc ſciẽtia ſibi, & quoad quid
nocere potuerit, & quæ ſciẽtia fuerit neceſſaria: in
quo ex pximè dictis vr̃ concludendũ, ꝙ licet ipſe
ſciuerit, fueritq; ſibi notificatum imò ẽt ſi ad illud
iudicium fuerit citatus, tñ ſnĩæ in eo latæ,
quæ in rem iudicatam tranſiuerũt ipſi comiti Al-
berto nunc petitorio agere uolenti præiudicare
non potuerunt: nã, ut dictum fuit, ſi non nocerent
Iacobo, ſi nunc uiueret, uolenti agere petito-
rio d.l. & an eandẽ §. fi. cũ ſimil. multo minus de-
bent nocere Comiti Alberto agenti ſuper petito-
rio, ſuppoſita ẽt, ꝙ ipſe ſciuerit, imò ad primũ iu-
dicium fuerit noĩatim uocatus, q̃a res iudicata ſem-
per magis nocet, cõtta quem principaliter lata
eſt, q̃ tertio d.l. ſæpe d.l. 2. C. quib. res iudi. non noc.
& l. ſæpe, quis de re iudi. cum ſimil. ¶ Secundo, p̃ſup-
poſito ẽt abſq; ueri p̃iudicio, ꝙ Comes Albertus
in eodẽ iudicio, quo Iacobus ipſe egit, agere uel
ſe defendere adhuc tñ dico ipſum non debere excludi, neq;
ei rei iudicatæ exceptionem obſtare, † in primis,
quia non conſtat ipſum ſciuiſſe litẽ illã fuiſſe motã,
antequã in ea fuit iudicatũ, ergo ſua ſcientia ei no
cere nõ debuit, nam, ut dixi ſupra, in ijs, in quibus
ſnĩa præiudicat, requirit ad hoc, ut ſnĩa contra
unum lata p̃iudicet alteri, ꝙ is litem motã ſciuerit li
te pendente, & ante ſnĩam latã, ſecus ſi poſt ſnĩam,
ut per Alex. in d.l. ſæpe col. 7. in uerſi. Itẽ limita iſtũ
& ſupraq; latius dixi in 2. articulo. Sed nõ conſtat
Comitem Albertũ ante ſnĩam ſciuiſſe, ergo &c. ¶ Et q̃-
uis pars aduerſa ſcientiam dicti Com. Alberti p plu
res teſtes pbare conata fuerit, † tñ ſi benè, ac diligẽ
ter illorũ dicta inſpiciantur, de ſcientia ipſius non
concludunt, nec, qualis fuerit cauſa, q̃ tunc inter fi
lias Angeli, dictumq; Iacobũ uertebaƭ, deponunt:
ſed licet dicant, famã, uocemq; publicã eſſe in ciui-
tate Florẽtiæ, alijſq; in locis, maximè in loco Auer
nij inter maiorẽ partẽ gentiũ, & hominũ, ꝙ inter il
los de Auernio, & filias Angeli erat lis ſuper nõnul
lis bonis deuolutis ad illos de Auernio p obitũ An
geli, tñ non deponũt ipſum Com. Albertũ ſpecia
liter de lite illa notitiã habuiſſe, maximè ante ſnĩaꝫ
uel eoq; tpe, quo in cauſa procederet, ac lite pen-
dente, ſed potius poſt ſnĩas latas, quæ iã in rem iudi
catam tranſiuerant, ut facit primus teſtis ibi in fine di
ctorum ante, q̃ interrogetur. Præterea dictus primus,
& ſecundus teſtis, cæteriq; teſtes examinati dicunt
eſſe publicã famam: & uocem inter maiorẽ partẽ
gentium, & hominũ, ergo minorem partẽ hominũ
excludũt, quæ ignoraſſe dicetur, neq; in illa maiori
parte expreſsè, & ſpãliter Com. Albertũ includũt;
ergo ille ſub minori cõtineri potuit: & ſi teſtes oẽs,
& eorũ dicta rectè legantur, & conſiderẽtur, ut ar
bitror facturos optimos iudices huius cauſæ cogni
tores cognoſcent, quanta in hoc fides ſit illis adhi-
benda, & an concludant de ſcientia dicti Com. Al-
berti eo tpe, quo lis penderet: qđ quidem neceſſariũ
erat ad hoc, ut ſcientia Comiti Alberto nocere
poſſet per prædicta, præſupponendo tñ, ꝙ eſſemus
in caſu, in quo ſola ſcientia ſibi nocere poſſet: qđ
tamen eſſe nequaquam exiſtimo per plura, quæ dicta
ſunt in præcedenti articulo, ubi fuit concluſum,
ſimplicem ſcientiã ſibi nocere non potuiſſe, niſi ẽt
iudicialiter fuiſſet illi intimatũ, atq; notificatum,
immò niſi expreſsè, & noĩatim fuiſſet in illa cauſa
citatus, cũ non ſimus in aliquo ex illis caſib. in qui-
bus ſnĩa cõtra unũ lata alteri præiudicat, ad d.l. 1. §.
cũ dr̃ ff. ſi cui plus, q̃ per l. falc. & iuxta ea, quæ hñr
per Imol. & alios in l. decem ff. de verb. oblig. & per
51 Alex. in d.l. ſæpe. ¶ † Quòd aũt in terminis, in quib.
ſnĩa alteri nocere non ſolet, ſimplex ſcientia nõ ſuf
ficiat, niſi ẽt fuerit notificatum, plures vñr tenere, ut
ſupra dixi, neq; Alex. in d.l. ſæpe p̃ſertim in col. 29. &
30. in hoc contradicit, nam licet illis caſibus, quib.
ſnĩa alteri quoq; nocere ſolet, ipſe ſcientiam nõ re-
quirat per text. in l. ſi ſuperatus ff. de pigno. & p alia,
tñ alijs in caſibus, in quib. ſnĩa regulariter non ſolet
tertio præiudicare, ipſe nõ dicit, neq; uult ſimplicẽ
ſcientiã facere, ut ſnĩa inter alios lata tertio nocere
queat: imò circa prin. illius legis ſentire vr̃, neceſſa-
riam eſſe citationem, ſeu notificationẽ ultra ſcien
tiã, ueluti ſupra in alio præcedente articulo tetigi:
52 Quòdq; ſimplex ſciẽtia nõ ſufficiat, ita arguo † qñ
ſumus in ijs, in quib. denũciatio, ſeu notificatio fit
ad alium finem, q̃ certiorandi, ut ad aliquid facien
dum, ſeu prohibendum, tunc ſimplex ſcientia non
ſufficit, neq; nocet, niſi facta fuerit intimatio, & no-
tificatio Bart. in l. denunciaſſe §. 1. per illum text. ff.
de adult. & in l. quidam decedens in fi. ff. de admin.
tuto. l. 1. in fi. ff. de actio. emp. Bar. in l. item ueniunt
§. petitam ff. de petit. hæred. cum ſimil. Sed in ijs ca
ſibus, in quib. ſnĩa alteri tertio nocere non ſolet, re
quiritur ſcientia tertij, ut poſſit uenire ad ſe defen
dendum, & ad allegandum iura ſua, item ut poſſit
appellare, & appellationem pſequi, ut probaƭ in d.
l. ſæpe in 2. reſpon. & circa finem, ubi doct. hoc ſen-
tiunt, exemplificando, qũo ſit facienda notificatio
in terminis illius tex. ut ibi per Alex. Imol. & alios
poſt Bar. ergo ſimplex ſcientia dicto Comiti Alber
to nocere non potuit caſu, quo ante ſnĩam ſciue-
rit. Præterea eſt de mente Bal. in l. 1. C. de tempo. ap-
pella. circa fi. & in auth. hodie C. de appell. & eſt bo-
nus tex. in l. 1. in fi. ff. qñ appellandum ſit, ibiq; Alex.
poſt Bart. in apoſt. ꝙ ad hoc, ut ſnĩa lata abſenti cita
to p̃iudicet, requiritur, ꝙ de ea fiat illi notificatio p
perſonã publicã, & iudicis authoritate ad effectũ,
ut poſſit appellare, utq; poſt decem dies ſnĩa queat
exequutioni mãdari, ſi appellatum nõ fuerit. Qua-
re ex prædictis vr̃ oĩno concludendum, ꝙ Comes
Albertus, ẽt præſuppoſita illius ſcientia, nõ debuit,
neq; debet impediri, quo minus poſſit aduerſus di
ctas filias Angeli agere petitorio ad bona, de quib.
in dicto teſtamento Ioannis, ac contra illas etiam
obtinere in cauſa uirtute ſubſtitutionis, de qua in
primo articulo dictum eſt. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *In hæreditatibus, legatis, & fideicommiſſis quæ tempora inſpi ciantur, & nu. 14.*
2 *Cõtractus initiũ, et tẽpus quoad acquiſitionẽ inſpicĩt, et nu. 14.*
3 *Monachus unius monaſterij de uoluntate ſuperioris prior alte rius monaſterij effectus, reuocabilis tamen, cui acquirat hære ditatem ſibi tempore prioratus delatam, & num. 15.*
4 *Collegiũ in locum alterius ſubrogatum, uel in quod fuit aliud translatũ, iura, & bona oĩa illius primi acquirit, & nu. 16.*
5 *Collegio diſſoluto, bona, & iura illius inter eos, qui ſunt de col legio, ſunt diuidenda, & num. 7.*
6 *In legatis, & fideicommiſſis conditionalibus, ſeu factis in diem incertam quod tempus inſpicitur.*
8 *Monacho relictum ante translationem ſui ad aliam religionẽ primo monaſterio acquiritur.*
9 *Collegium, aliquibus de eo ad aliud ſe transferentibus, idẽ ſem per remãnet, & ius omne in ijs, qui remanent, conſeruatur.*
10 *Vniuerſitatis ius, ẽt oĩbus de illa extinctis, in habitu perire nõ dicitur,*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN